

CALENDARUL

FEBRUARIE

1929

REDACTAT DE SOCIET.
EUNILINEA FEMEILOR
CREȘTINE DIN CLUJ

102.324

CALENDARUL FEMEII

REDACTAT DE
„REUNIUNEA FEMEILOR CREȘTINE,
DIN CLUJ.

1929

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ

- CLUJ

ANUL III.

52h.322

CLUJ,

EDITURA TIPOGRAFIEI „CARMEN“,
PROPRIETAR BARIȚIU, STR. I. C. BRĂȚIANU 13.

Cronologie pe anul 1929.

	Anii
Dela facerea lumii (perioada juliană)	6642
După calendarul v. al evreilor (400 ^o înainte de Christos)	5934
Dela fondarea Romei după Varro 24 Apr. 753 în. de Cr.	2682
Dela îndreptarea calendarului prin Sosigene (1 Ianuarie 45 înainte de Christos)	1974
Dela nașterea Domnului Nostru Isus Christos	1929
Dela risipirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. 69 d. Christos)	1860
Dela descălecarea Romanilor în Dacia sub împ. Traian	1824
Dela desbinarea bisericii apusene de cea răsăriteană	875
Dela întemeierea Țării Românești prin Radu Negru	629
Dela întemeierea Moldovei prin Bogdan Dragoș	584
Dela Moartea lui Ștefan cel Mare	525
Dela aflarea artei tipografice	487
Dela luarea Constantinopolului dela Turci	475
Dela descoperirea Americii	437
Dela reformațiunea lui Luther	412
Dela desrobirea limbii române de cea slavonă	358
Dela intrarea lui Mihai Viteazul în Alba-Iulia	330
Dela trecerea Ardealului sub casa de Habsburg	238
Dela Unirea lui Atanasie cu Roma	228
Dela revoluția lui Horia	145
Dela răpirea Basarabiei	116
Dela revoluția din 1848	80
Dela Unirea Principatelor Române	70
Dela împrumutarea țăranilor din România veche	64
Dela înființarea Metropoliei ort. a Românilor trans.	64
Dela proclamarea independenței Statului Român	51
Dela alipirea Dobrogei	50
Dela proclamarea Regatului român	48
Dela izbucnirea războiului european	15
Dela intrarea României în războiu	13
Dela Unirea tuturor Românilor	11
Dela înființarea Eparhiei Vadului, Feleacului Clujului	10
Dela alegerea primului Episcop al Clujului P. S. Sa Nicolae Ivan	8
Dela Incoronarea primului Rege al tuturor Românilor	6
Dela urcarea pe tron a Regelui Mihai I.	1

Timperi schimbătoare.

Triodul începe la 20 Ianuarie.
Lăsatul de carne 3 Februarie.
Lăsatul de brânză 10 Februarie.
Florii 24 Martie.
Inălțarea Domnului 9 Mai.
Rusaliile 19 Mai.
Câșlegile 26 Dec. — 2 Febr.

Posturi.

Zilele de Miercuri și Vineri de peste an.
Ajunul Botezului 5 Ianuarie.
Postul Paștilor 4 Februar — 30 Martie.
Bunavestire 25 Martie.
Postul Sânt-Petrului 27 Mai — 28 Iunie.
Postul Sântă-Măriei 1—14 August.
Tăierea capului Sf. Ioan 29 August.
Postul Crucii 31 August — 14 Septemvrie.
Inălțarea S. Cruci 14 Septemvrie.
Postul Crăciunului 15 Noemvrie — 24 Decemvrie.

Deslegare de post.

Deslegare întreagă: 2, 4, 16, 18, 23 și 25 Ianuarie, 1, 6 și 8 Febr., 3 și 5 Aprilie, 22 și 24 Mai 8 Nov., 25 și 27 Dec.

Deslegare de pește: 29 Ian., 1, 3—9 Februarie, 24 și 25 Martie, 10, 12, 17, 19, 24 și 26 Aprilie, 1, 3, 8, 10, 15 și 17 Mai, 29 Iunie, 6 și 15 August, 26 Oct., 21 Nov., 6 Dec.

Insemnare: S. însemnează Sfânt; Sft. Sfințitul; SS. Sfinții; P. sau Păr. Părinte; Cuv. Cuvios; Muc. Mucenic; Mța Mucenița Mci. Mucenici; Ap. Apostol; Arh. Arhiepiscop; Epc. Episcop; Arhid. Arhidiacon; Patr. Patriarh; M. Marele; Prc. Proroc.

	negre		roșii
Lună nouă	☾		Lună plină ☽
Pătratul întâiu	☾		Pătratul de pe urmă . ☽

Vezi: Sărbătorile însemnate cu (+) roșie sunt sărbători împărătești, iar cele cu + neagră sunt sărbători bisericești.

INSEMNAȚI

Marți	1	(+) T. impr., sf. Vasile
Mierc.	2	Sf. Silvestru
Joi	3	Pror. Malachia
Vineri	4	Sob. SS. 70 de apost.
Sâmb.	5	S. Teopemt și Teona

Dum. Bot: Dlui Matei c. 3. st. 13—17. „În vremea aceea venit-a Isus“.

Dum.	6	(+) Botezul Domnului
Luni	7	† Sob. S. Ioan Bot.
Marți	8	Domnica, Virginia, Emil
Mierc.	9	S. Muc. Polieuct
Joi	10	Păr. Gregoriu Marcian
Vineri	11	Cuv. P. Teodosiu
Sâmb.	12	S. Mța Tațiana, Sava

Dum. după Botez., ev. Mat., c. 4. st. 12, gl. 7. v. 12.
„În vremea aceea auzind Isus că Ioan a fost prins...“

Dum.	13	S. Muc. Ermil
Luni	14	SS. PP. uciși d. Sinai
Marți	15	Cuv. P. Pavel Tiveul
Mierc.	16	Inch. lanț. Ap. Petru
Joi	17	† C. P. Antoniu c. m.
Vineri	18	PP. Atan. și Chiril
Sâmb.	19	Cuv. Macarie Egipt.

Dum. Vameșului și a Fariseului. Ev. Luca, c. 18. st. 10,
gl. 8, v. 11. Zis-a Domnul pilda aceasta:
„Doi oameni s'au suit în biserică.“

Dum.	20	† C. M. P. Eufimie
Luni	21	Maxim, Octavia, Eugen
Marți	22	S. Apost. Timoteiu
Mierc.	23	S. Muc. Clement
Joi	24	Cuv. Xenia
Vineri	25	† P. Gregoriu Teol
Sâmb.	26	Cuv. Xenofont

Duminica Fiului rătăcit, Ev. dela Luca cap. 15, st. 11, gl.
1, v. 1. Zis-a Domnul pilda aceasta:
„Un om avea doi feciori.“

Dum.	27	† P. Ioan gură de aur
Luni	28	C. Păr. Efrem Sirul
Marți	29	Ad. m. M. Ignatie
Mierc.	30	(+) SS. Vasile Grig. Ioan
Joi	31	SS. Chir și Ioan

Vineri	1	S. Muc. Trifon, Felicia ☩
Sâmb.	2	(†) Int. Domnului

INSEMĂNĂRI

Dum. lăsatului de carne, ev. Mateiu, c. 25 st. 31, gl. 2.
v. 2. Zis-a Domnului: „Când va veni fiul omului intru
mărirea sa.“

Dum.	3	Drept. Simeon și Ana
Luni	4	Părintele Isidor
Marți	5	Mucenița Agatia
Mierc.	6	Cuv. Vucol și Elian
Joi	7	Părintele Parteniu
Vineri	8	Muc. Teod. Stratilat
Sâmb.	9	Mucenicul Nichifor Marcel ☩

Duminea lăsatului de brânză, ev. Mateiu, c. 6, st. 14,
gl. 3, v. 3. Zis-a Domnul: „De veți ierta oamenilor
greșelile lor . . . “

Dum.	10	S. M. Haralamb
Luni	11	Muc. Vlasie, Teodora
Marți	12	Păr. Meletie, Alexe
Mierc.	13	Părintele Martinian
Joi	14	Cuv. Păr. Axente, Chiril
Vineri	15	S. Apost. Onisim, Eufrosina
Sâmb.	16	Muc. Pamfilu, Iulian

Duminea I-a în Paresemi, ev. Ioan, c. 1, st. 43, gl. 4.
v. 4. „În vremea aceea vrea Isus să meargă în Galilea...“

Dum.	17	M. M. Teodor Tiron ☩
Luni	18	Păr. Leon, Cosma
Marți	19	Apostolul Archip
Mierc.	20	P. Leon Episcop
Joi	21	Părint. Timoteiu
Vineri	22	Afl. Mos. Eugenia
Sâmb.	23	S. Muc. Policarp ☩

Duminea a 2-a în Paresemi, ev. Marcu, c. 2, st. 1, gl.
5, v. 5. „În vremea aceea intrat-a Isus în Capernaum...“

Dum.	24	† Afl. c. S. Ioan Bot.
Luni	25	Păr. Tarasie
Marți	26	Păr. Porfirie Episc.
Mierc.	27	P. Procop Tit
Joi	28	Cuv. păr. Vasiliu

INSEMNĂRI

Vineri	1	Cuv. Mța. Eudochia
Sâmb.	2	Sf. Muc. Teodot

Dumineca a 3-a Paresemi, ev. Marcu c. 8, st. 34, gl. 6. v. 6. Zis-a Domnul: „Cel-ce voiește să vină după mine . . .“

Dum.	3	S. Muc. Eutropie, Clevnic ☩
Luni	4	Cuviosul Gerasim
Marți	5	Muc. Octav. și Conon
Mierc.	6	SS. 42 Mucenici
Joi	7	Muc. Vasilie, Eugen
Vineri	8	C. Pr. Teofilact
Sâmb.	9	† SS. 40 Muc.

Dumineca a 4-a în Paresemi, ev. Marcu c. 9, st. 17, gl. 7. v. 7. „În vremea aceea venit-a un om la Isus . . .“

Dum.	10	Mucenic. Codrat ☩
Luni	11	P. Sofronie Patr. Ier.
Marți	12	Cuv. P. Teofan
Mierc.	13	P. Nichifor Patr.
Joi	14	Cuv. Benedict, Alexandru
Vineri	15	Mucenic. Agapie
Sâmb.	16	Mucenic. Sabin

Dumineca a 5-a în Paresemi, ev. Marcu c. 10, st. 33, gl. 8, v. 8. „În vremea aceea luând Isus pe cei 12 învățăcei ai săi.“

Dum.	17	Preacuv. Alexiu Aglaia
Luni	18	P. Chiril Arch. Ierus. ☩
Marți	19	M. Hrisand, Darie, Claudia
Mierc.	20	PP. uciși M. S. Sava
Joi	21	Cuv. P. Iacob Ep.
Vineri	22	Cuv. P. Vasiliu
Sâmb.	23	Cuvios Nicon.

Dumineca Floriilor, evangelistul Ioan, c. 12, st. 1. „Mai înainte de Paști cu 6 zile venit-a Isus în Vitania.“

Dum.	24	(†) Dum. Floriilor
Luni	25	(†) Bunavestire ☩
Marți	26	Sobor. Voevod Gavril
Mierc.	27	Matrona, Teresie
Joi	28	Ilarim Ștefan
Vineri	29	(†) Vinerea Patim.
Sâmb.	30	Ioan Scărar

Dumineca paștilor

Dum.	31	(†) Dumin. Paștilor

Luni	1	(+) Lunia Paștilor
Marți	2	(+) Cuv. Păr. Tit.
Mierc.	3	Cuv. Nichita
Joi	4	S. Iosif, Xosim
Vineri	5	M. Teodorul și Agaton
Sâmb.	6	C. P. Eutichie

Dumineca a 2-a a Tomii, ev. Ioan, c. 20, st. 19, gl. 1, v. 1. „Fiind seară în ziua aceea.”

Dum.	7	C. P. George, Caliope
Luni	8	SS. Ruf. Agad, Agav, Irod
Marți	9	Cuv. M. Eupsichie
Mierc.	10	S. M. Terenț. Pompei
Joi	11	S. Muc. Antipa
Vineri	12	Cuv. P. Vasilie Paros
Sâmb.	13	S. Muc. Artimon

Dum. a 3-a Mironosișelor, ev. Marcu. c. 15, st. 43, gl. 2, v. 4. „În vremea aceea venit'a Iosif din Arimatea,”

Dum.	14	C. P. Martin
Luni	15	SS. Ap. Aristarh
Marți	16	Muc. Agapia și Irina
Mierc.	17	C. P. Simeon
Joi	18	C. P. Ioan Decapolitul
Vineri	19	C. P. Ioan dela Peșteră
Sâmb.	20	C. Teod. Trichina

Dumineca a 4-a a Slăbănogului, ev. Ioan, c. 3, st. 1. gl. 3. v. 5. „În vremea aceea s'a suit Isus în Ierusalim.”

Dum.	21	S. M. Ianuaru
Luni	22	C. Teodor
Marți	23	(+) Muc. George
Mierc.	24	M. Sava, Elisaveta
Joi	25	Ev. Marcu
Vineri	26	S. Muc. Vasiliu
Sâmb.	27	S. Muc. Simeon

Dumineca a 5-a a Samarinencei, ev. Ioan, c. 4, st. 5. gl. 4, v. 7. „În vremea aceea venit'a Isus în cetatea Samariei.”

Dum.	28	Apost. Iason
Luni	29	SS. 9 M. din Chizic
Marți	30	Apost. Iacob, Revedei

Mierc.	1	Proroc. Ieremie	☾
Joi	2	Cuv. P. Atanasie	
Vineri	3	S. Muc. Timoteiu	
Sâmb.	4	Mța Pelagia, Nichifor	

Dumineca a 6-a a Orbului, ev. Ioan c. 9, st. 1, gl. 5, v. 8. „În vremea aceea trecând Isus, a văzut pe un om orb din naștere “

Dum.	5	Marea Mța Irina	
Luni	6	S. și dreptul Iov	
Marți	7	S. Muc. Acachiu	
Mierc.	8	† S. Ap. și ev. Ioan	
Joi	9	(†) Înălț. Domnului	☼
Vineri	10	Sărbătoare națională	
Sâmb.	11	S. Muc. Metodie, Chiril	

Dumineca a 7-a SS. Părinți, ev. Ioan. c. 17, st. 1. gl. 6, v. 10. „În vremea aceea ridicând Isus ochii la ceriu.“

Dum.	12	Muc. Epifan. și Germ.	
Luni	13	St. Mța Glicheria	
Marți	14	S. Mucen. Isidor	
Mierc.	15	C. P. Pachomie	☾
Joi	16	Cuv. Teodor, Laurențiu	
Vineri	17	S. Andronic, Nectar	
Sâmb.	18	S. M. Petru, Dionisie	

Dumineca Rusalilor, evang. Ioan, cap. 7. st. 37, „Iar în ziua cea de pe urmă, cea mare, a Praznicului.“

Dum.	19	(†) Rusalile	
Luni	20	(†) Luniă Rusalilor	
Marți	21	(†) SS. Const. și Elena	
Mierc.	22	C. Muc. Vasilisc	
Joi	23	C. P. Michail	☾
Vineri	24	Cuv. P. Simeon	
Sâmb.	25	Aflarea cap. S. Ioan	

Dumineca 1-a d. Rusalii a tut. SS., ev. Mateiu, c. 10, st. 32, gl. 8, v. 1. „Zis-a Domnul învățăcelor săi...“

Dum.	26	Carp și Letiția	
Luni	27	S. M. Terapont	
Marți	28	Cuv. P. Nichita	
Mierc.	29	Cuv. M. Teodosia	
Joi	30	C. P. Isachie	
Vineri	31	S. Apost. Ermil	☾

INSEMĂNĂRI

Sâmb. 1 S. M. Iustin filios.
 Dumineca a 2-a d. Rusalii, ev. Mateiu, c. 4, st. 18, gl. 1, v. 2. „In vremea aceea umblând Isus pe lângă marea Galileii“.

Dum. 2 S. M. Nichifor
 Luni 3 S. Muc. Lucian, Paula
 Marți 4 S. P. Mitrofan, Sofia
 Mierc. 5 Doroteiu
 Joi 6 C. P. Visarion
 Vineri 7 S. Muc. Teodot
 Sâmb. 8 Muc. Teodor Strat.

Dum. a 3-a d. Rusalii ev. Matei c. 6, st. 22, gl. 2, v. 3, Zis-a Domnul: „Luminătorul trupului este ochiul . . .“

Dum. 9 G. P. Chiril
 Luni 10 S. Muc. Timoteiu
 Marți 11 S. A. Vartolomei
 Mierc. 12 C. Onufrie
 Joi 13 M. Achilina
 Vineri 14 Prorocul Elisei
 Sâmb. 15 Proroul Amos

Dum. a 4-a d. Rusalii, ev. Mateiu, c. 8, st. 5, gl. 3, v. 4. „In vremea aceea întrând Isus în Capernaum“.

Dum. 16 S. Tihon făc. de minuni
 Luni 17 Muc. Manuil
 Marți 18 Muc. Leontie
 Mierc. 19 Ap. Iuda frat. Dlui
 Joi 20 S. Muc. Metodiu
 Vineri 21 Muc. Iulia
 Sâmb. 22 Muc. Eusebiu Epc.

Dum. a 5-a d. Rusalii, ev. Mateiu, c. 8, st. 28, gl. 4, v. 5. „In vremea aceea trecând Isus de cea parte în latirea Gergesenii“.

Dum. 23 Mucenița Agripina
 Luni 24 (†) Nașt. S. Ioan Bol.
 Marți 25 Mucenița Fevronia
 Mierc. 26 Cuv. P. David
 Joi 27 Cuv. P. Samson
 Vineri 28 Adc. m. Chir și Ioan
 Sâmb. 29 (†) SS. A. Petru și Pav.

Dum. a 6-a d. Rusalii, ev. Mateiu, c. 9, st. 1, gl. 5, v. 6. „In vremea aceea întrând Isus în corabie“.

Dum. 30 † Sob. SS. Apostoli

Luni	1	SS. Cosma și Dam.
Marți	2	Vestmânt Preacurat.
Mierc.	3	Mucenicul Iacint
Joi	4	A. Andrei, Critean
Vineri	5	P. Atan. dela Aton
Sâmb.	6	Cuv. Sisoe

INSEMĂRI

Dum. a 7-a d. Rusalii, ev. Mateiu, c. 27, st. 14, gl. 6, v. 7. „In vremea aceea trecând Isus, mers'au după El doi orbi“.

Dum.	7	Cuv. Toma
Luni	8	S. Muc. Procopiu
Marți	9	S. M. Pancrațiu
Mierc.	10	SS. 45 Mc. d. Nicop.
Joi	11	Mucenița Eufemia
Vineri	12	Muc. Proclu și Ilariu
Sâmb.	13	Sob. Ach. Gavriil

Dum. Sf.-Părinți ev. Ioan c. 17, st. 1—13, gl. 7, v. 8, „In vremea aceea rtdicând Isus ochii“. (vezi 11 Oct.)

Dum.	14	Apost. Achila
Luni	15	SS. M. Chiric și Iul.
Marți	16	S. Muc. Atinogen
Mierc.	17	† M. Marina, Veronica
Joi	18	M. Iacint și Emil
Vineri	19	Cuv. Macrina
Sâmb.	20	(†) S. Proroc Ilie

Dum. a 9-a d. Rusalii, ev. Matei c. 1, st. 22, gl. 8, v. 9. „In vremea aceea a silit Isus pe ucenici . . .“

Dum.	21	-C. Simeon și Ioan
Luni	22	† S. Maria Magdalena
Marți	23	Muc. Trofim, Teofil
Mierc.	24	Mucenița Cristina
Joi	25	† Adorm. S. Anei
Vineri	26	S. Muc. Ermolae
Sâmb.	27	† M. M. Panteleimon

Dum. a 10-a d. Rusalii, ev. Mateiu, c. 17, st. 14, gl. 1, v. 10. „In vremea aceea s'a apropiat cătră Isus un om“.

Dum.	28	AA. Proh. și Nican.
Luni	29	Mub. Calinic
Marți	30	Ap. Sila și Silvan
Mierc.	31	Drept Eudochim

Joi	1	Scoat. c. † și S. Mac.
Vineri	2	Ad. Moașt. S. Stefan
Sâmb.	3	Cuv. Păr. Isachie

Dum. a 11-a d. Rusalii, ev. Mateiu, c. 18, st. 23, gl. 2, v. 11. Zis-a Domnul pilda aceasta: „Asemănatu-s'a împărăția cerurilor“.

Dum.	4	SS. 7 Cóc. din Efes
Luni	5	Muc. Eusigniu ☉
Marți.	6	(†) Schimb. la față
Mierc.	7	Cuv. Muc. Dometiu
Joi	8	S. Muc. Emilian
Vineri	9	Apost. Matia
Sâmb.	10	Muc. Laurenție

Dum. a 12-a d. Rusalii, ev. Mateiu, c. 19, st. 16, gl. 3, v. 1. „In vremea aceea un finăr oărecare . . .“

Dum.	11	Muc. Euplu Diacon
Luni	12	M. Fotie și Anicif ☽
Marți	13	Cuv. Maxim mart.
Mierc.	14	Pror. Michea
Joi	15	(†) Ad. Născ. de Dzeu
Vineri	16	S. Muc. Diomid
Sâmb.	17	Muc. Miron

Dum. a 13-a d. Rusalii, ev. Mateiu, c. 21, st. 33, gl. 4, v. 2. Zis-a Domnul pilda aceasta: „Un om era stăpân al casei“.

Dum.	18	Mci Flor și Laur
Luni	19	Muc. Andreiu Str.
Marți	20	Pror. Samuil ☽
Mierc.	21	Apost Tadeu
Joi	22	Muc. Agatonic
Vineri	23	Muc. Lup, Calinic
Sâmb.	24	Muc. Eutichiu

Dum. a 14-a d. Rusalii ev. Matei, c. 22, st. 1, gl. 5, v. 3. „Zis-a Domnul pilda aceasta: Asemănatu-s'a . . .“

Dum.	25	Ad. M. Vartolomeiu
Luni	26	Adrian și Natalia
Marți	27	Cuv. Pimen ☽
Mierc.	28	Cuv. Moise Arapul
Joi	29	(†) Tăerea cap. P. Ioan
Vineri	30	Ioan și Alexandru
Sâmb.	31	Brăul Preac. Mariei

Dum. a 15-a d. Rusalii, ev. Matei, c. 22, st. 35, gl. 6, v. 4. „In vremea aceea un legiutor . . .“

INSEMNĂRI

Dum.	1	† Sim Stîlptic.
Luni	2	M. Mamant
Marți	3	M. Antim
Mierc.	4	M. Vavil și Moise
Joi	5	Pr. Zaharie
Vineri	6	Min. Arch. Mihail
Sâmb.	7	M. Sozont

Dum. în. de I. S. Cruci, ev. Ioan, c. 3, st. 13, gl. 7, v. 5. Zis-a Domnul: „Nimenea nu s'a suit la ceriu . . .“

Dum.	8	(†) Nașt. Mariei
Luni	9	† Ioachim și Ana
Marți	10	M. Minodora, Profira
Mierc.	11	C. Teodora, Eufrosina
Joi	12	M. Autonom, Valer
Vineri	13	M. Cornelia, Cornelia
Sâmb.	14	(†) Inălț. Sf. Cruci

Dum. d. I. S. Cruci, ev. Marcu, c. 3, st. 34, gl. 8, v. 6. Zis-a Domnul: „Cela ce vorește să vină după mine . . .“

Dum.	15	† Nichita și Visarion
Luni	16	M. Eufemia
Marți	17	M. Sofia, Agapia
Mierc.	18	C. Eumenie
Joi	19	M. Trofim și Dorina
Vineri	20	M. Eustatie
Sâmb.	21	Ap. Codrat și Iona

Dum. a 18-a d. Rusalii, ev. 1, Luca, c. 5, st. 1, gl. 1, v. 7. „In vremea aceea sta Isus lângă lacul Genizaretului“.

Dum.	22	M. Foca
Luni	23	† Zemis. I. Ioan bot.
Marți	24	M. Tecla
Mierc.	25	C. Eufrosima
Joi	26	† Ad. S. Ioan ev.
Vineri	27	M. Calistrat
Sâmb.	28	P. Hariton

Dum. a 19-a d. Rusalii, ev. 2 Luca, c. 6, st. 31, gl. 2, v. 8. Zis-a Domnul: „Precum voiți să vă face vouă oamenii . . .“

Dum.	29	P. Chiriac
Luni	30	M. Grigorie Armean

INSEMNĂRI

Marți	1	Apost. Ananin
Mierc.	2	Mucenicul Ciprian
Joi	3	M. Dionisie, Areop.
Vineri	4	Păr. Ierotei
Sâmb.	5	Mucenița Haritina

Dum. a 20-a d. Rusalii, ev. 5 Luca, c. 7, st. 11, gl. 3. v. 9. „In vremea aceea mergea Isus într-o cetate, ce se chema Nain . . .“

Dum.	6	† Apost. Toma
Luni	7	Mcii Sergiu și Vach.
Marți	8	Cuv. Pelaghia
Mierc.	9	† Apost. Iacob Alfeu
Joi	10	Muc. Eulampiu
Vineri	11	† Apost. Filip
Sâmb.	12	Prov. Tarach, Iomnica

Dum. a 21-a d. Rusalii, ev. 4 Luca, c. 8, st. 5, gl. 4, v. 10. Zis-a Domnul pilda aceasta: „Eșit-a sămănătorul . . .“

Dum.	13	Mcii Carp și Papila
Luni	14	(†) Cuv. Paraschiva
Marți	15	Muc. Lucian
Mierc.	16	Mucenicul Longin
Joi	17	Păr. Osie, Andrei
Vineri	18	S. Ap. și Ev. Luca
Sâmb.	19	Prorocul Ioil

Dum. a 22-a d. Rusalii, ev. 6 Luca, c. 8, st. 26, gl. 5, v. 11. „In vremea aceea venit-a Isus cu corabia în ținutul Gadarenilor“.

Dum.	20	Muc. Artemie
Luni	21	Cuv. Ilarion
Marți	22	Păr. Averchiu Epis.
Mierc.	23	Ap. Iacob fr. Dlui
Joi	24	Muc. Areta
Vineri	25	Muc. Marcian
Sâmb.	26	(†) Sf. Dumitru

Dum. a 23-a d. Rusalii, ev. 7 Luca, c. 8, st. 41, gl. 6, v. 1. „In vremea aceea venit-a cătră Isus un om cu numele Iair“.

Dum.	27	Mucenicul Nestor
Luni	28	Mucenicul Terențiu
Marți	29	Mța Anastasia
Mierc.	30	Muc. Zinovie
Joi	31	Apost. Stachiu

Vineri	1	SS. Cosma și Dam.	☉
Sâmb.	2	Muc. Achindin	

INSEMNĂRI

Dum. a 24-a d. Rusalii, ev. 5 Luca, c. 16, st. 19, gl. 7, v. 2. Zis-a Domnul pilda aceasta: „Era un om oarecarele bogat ...“

Dum.	3	Muc. Acheptima, Sever	
Luni	4	Cuv. Ioanichie	
Marți	5	Muc. Galaction	
Mierc.	6	P. Pavel Arch. Tar.	
Joi	7	S. 33 Mci din Melit.	
Vineri	8	(+) Arch. Michail și Gavril	
Sâmb.	9	Muc. Onisifor	☉

Dum. a 25-a d. Rusalii, ev. 8 Luca, c. 10, st. 25, gl. 8, v. 3. „In vremea aceea venit-a un legiuitor la Isus“.

Dum.	10	Apost. Erast, Orest	
Luni	11	Muc. Victor, Mina	
Marți	12	S. Ioan milostivul	
Mierc.	13	† S. Ioan Gură de aur	
Joi	14	† S. Apostol Filip	
Vineri	15	M. Gurie Post. N. Chr.	
Sâmb.	16	† S. Ap. Ev. Mateiu	

Dum. a 26-a d. Rusalii, ev. 9 Luca, c. 12, st. 16, gl. 1, v. 4. Zis-a Domnul pilda aceasta: „Unui om bogat foarte i-a rodit țarina“.

Dum.	17	Pr. Grigorie Ep. N.	☉
Luni	18	Muc. Platon, Roman	
Marți	19	Pror. Avdiu	
Mierc.	20	Cuv. Grigoriu Dec.	
Joi	21	Infrarea în biserică	
Vineri	22	S. Apost. Filimon	
Sâmb.	23	Păr. Amfilochie	☉

Dum. a 27-a d. Rusalii, ev. 13 Luca, c. 18, gl. 2. v. 5. „In vremea aceea un om oarecarele s'a apropiat către Isus“.

Dum.	24	PP. Climent și Petru	
Luni	25	S. Mța Ecaterina	
Marți	26	Cuv. Alpiu, Stelina	
Mierc.	27	Muc. Iacob Persul	
Joi	28	Cuv. Stefan cel nou	
Vineri	29	Muc. Paramon	
Sâmb.	30	† S. Apost. Andreiu	

Dum. 28, d. Rusalii, Luca 14. Cap. 18, st. 35, gl. 3, v. 6.
„In vremea aceea s'a apropiat Isus de Ierihon“.

INSEMNĂRI

Dum.	1	Pror. Naum	☉
Luni	2	Pror. Avacum	
Marți	3	Pror. Sofroniu	
Mierc.	4	† M. Varvara	
Joi	5	Cuv. Sava c. sfințit	
Vineri	6	(†) Sf. Nicolae	
Sâmb.	7	Păr. Ambrosie	

Dum. a 29-a d. Rusalii, ev. 10 Luca, c. 13, st. 10, gl. 4, v. 7, „In vremea aceea învăța Isus într'una din Sâmbete în Sinagogă“.

Dum.	8	Cuv. Patapiu	
Luni	9	† Zemis. S. Anei	☽
Marți	10	Mci Mina și Ermog.	
Mierc.	11	Cuv. Daniil Stâlp.	
Joi	12	† Păr. Spiridon	
Vineri	13	Muc. Axentie	
Sâmb.	14	Mucenicul Tirs	

Dum. a 30-a d. Rusalii, a SS. str., ev. 11 Luca, c. 14, st. 16, gl. 5, v. 8. Zis-a D-l pilda aceasta: „Un om oarecare a făcut cină mare“.

Dum.	15	Mucen. Elefterie	
Luni	16	Pror. Ageu	☽
Marți	17	Pror. Daniil	
Mierc.	18	Mucen. Sebastian, Zoe	
Joi	19	Mucen. Bonifacie	
Vineri	20	S. Mucen. Ignatie	
Sâmb.	21	S. Mța Iuliana	

Dum. în. Nașterei lui Christos, ev. dela Mateiu, c. 1, st. 1, gl. 6, v. 9. „Cartea neamului lui Isus Christos“.

Dum.	22	Mucenița Anastasia	
Luni	23	SS. 10 Mci din Crit	☉
Marți	24	S. Mucen. Eugenia	
Mierc.	25	(†) Nașt. D. Isus Chr.	
Joi	26	(†) Sob. Preac. Născ.	
Vineri	27	(†) Ap. și Arch. Ștefan	
Sâmb.	28	20 mii de Mucenici	

Dumineca după Nașterea Dluiev. Matei 2, 13—23. „Iară după ce s'au dus Magii“.

Dum.	29	Pruncii ucși de Irod	
Luni	30	S. Mucen. Anisia	☽
Marți	31	Cuv. Melania	

Barca cu vele.

Cine nu a fost pe mare cu vele, nu știe ce e marea și vântul. Nu e senzație mai minunată decât aceea să te simți dus de vânt pe suprafața apei. — Cu velele bine întinse, barca se apleacă într'o parte până ce un bord vine aproape în valuri. Valurile clocotesc în urma cârmei, și-ți întovărășesc mersul cu un cântec împuternicit, ca să te umple de fericire deplină. Iar când marea e calmă, mergi lin înainte având impresia că malul trece pe lângă tine. De mergi drept în larg, atunci ai minunata simțire că înaintezi într'o lume de visuri, într'o lume de apă al cărei orizont rămâne la aceiași depărtare, ademenindu-te mereu să-l descoperi.

Mie îmi place când, cu hulă bună, marea se ridică și cade în văi și dealuri de apă. Impinsă de vânt, barca urcă dealul străveziu și o clipă pe creștetul lui, vezi jos sub tine o adâncime verde strălucitoare, ce ascunde sub suprafața-i lucie atâtea adâncimi albastre. Barca ușor și lin se lasă în jos ca o lebădă și din nou urcă un val și iar se lasă.

Șapte țări și șapte mări, nu e nevoie să le cutreeri pentru a intra într'o lume fermecată, căci țara basmelor e în noi, chiar în cei coști la minte; nici nu ai nevoie de multă imaginație când te urci și te lași pe valurile mării într'o barcă

cu vele; n'ai decât să-ți deschizi inima și să lași frumusețea să intre în tine.

Dar barca cu vele nu e numai vis ci și realitate în sine, de oarece te chiamă la măestria de a întrebuița forțele naturii așa cum dorești; să faci vântul să te ducă acolo unde vrei, făcând voltele chiar împotriva lui pentru a te duce în direcția la care tinzi. — Nimic nu e mai minunat decât să te găsești la echie și cu scota dela vela mare în mână. Simțind cum vântul în pânză — trage, — iar valurile se joc cu cârma, e ca și cum ai mânu un lucru viu, și știi că stăpânești forțele naturii. Dar aceste forțe adesea își bat joc de noi. Vântul cade — de pildă — lăsând velele să bată, iar barca se bălăcește ca un lucru mort. Atunci ești redus la rame și la propria ta forță. De nu cade, se ridică, bătând marea într'o furie spumegând. Apoi începe lupta cu forțele naturii. Velele se umflă ca și cum ar plesni. Mai mult ca oricând devine un lucru viu. Marea se ridică și se sparge peste barcă, iar sub bătaia ei te simți înviorat, plin de viață sănătoasă, fără gând la ceia ce-ar mai putea aduce clipele. Ești tu om cu barca ta, ducând luptă cu marea și vântul, ca să ieși învingător.

S'a dus vremea corăbiilor mândre și frumoase. Trăim în vremea iușelei care nu vrea să știe de frumos sau urât. Dar și de aceste noi invenții, marea cu veșnicul ei aliat — vântul, — își bat joc. Sunt minunate și aceste vapoare când trec ca o nălucă prin apă, sau când își împing masa printre valuri.

Totuși, nu e nimic pe lumea aceasta ca barca cu vele, fie ea cât de mică, ca să simți marea pe deplin.

Peano

Vasile Alecsandri, expresie a latinității românești.

S'a comemorat astă-vară amintirea lui Alecsandri, cu prilejul inaugurării unui târzielnic mauzoleu destinat cenușii lui. În ziua, de sigur însoțită de Iunie, la Mircești, cântăreții *Concertului în luncă* își vor fi instrunat glasurile în minor, iar Rodica se va fi înfățișat, fără zâmbet, în straie cernite. La Academie, Octavian Goga a vorbit cald, în nota justă și cu noutăți de expresie pentru cari — minune! — i-au trebuit foarte puține neologisme. Presa a înregistrat cuviincios evenimentul, cuviincios și fără mare convingere. Imi amintesc însă cu plăcere de un articol în care Adrian Maniu poet cu tehnică modernă și totuși fără neologisme, s'a închinat sincer memoriei lui Alecsandri, făuritor de ritmuri noi și care a dăruit poeziei românești izvorul neseecat de inspirație populară și etnică.

În toate aceste manifestări nu ni se pare a fi fost în dejuns pronunțat cuvântul de latin și de latinitate. E ciudat și neliniștitor. Căci dacă nici măcar Alecsandri nu mai amintește contimporanilor noștri concepția și psihologia latină, înseamnă că aceste două noțiuni sunt pe cale să-și piardă virtutea de stindard căreia, vreme de un secol, i-am datorit atâtea binefaceri. În ziua când, blazați, vom fi acceptat să înmormântăm în magazinul cu accesorii vechi al istoriei credința activă în latinitatea noastră, în ziua aceea va fi dispărut una din principalele noastre rațiuni de a fi acolo unde suntem și de-a evolua într'un anume sens, într'un sens pe care nici unul din vecinii noștri nu și-l poate însuși.

Iată de ce socotesc necesar să povestesc câteva amintiri despre concepția și firea latină a lui Alecsandri, mai ales aici la Cluj, în publicația unei societăți, pe care acest subiect mi se pare firesc s'o intereseze în deosebi.

Pentru Alecsandri latinitate era, mai mult decât pentru mulți din contemporanii noștri, o realitate vie, pe care o trăia în fiecare clipă cu fiecare dintre facultățile lui. Dacă astăzi *Cântecul Gintei latine* ni se pare simplă retorică naivă, nu e vina sincerității lui Alecsandri, ci a neîndemânării poetului. Dar câtă credință în puterea geniului latin! În această lumină au văzut poemul lui Alecsandri membrii juriului de la Montpellier când, în 1878, i-au decernat coroana învingătorului. Din ziua aceea, o adevărată frăție întru latinitate s'a născut între poeții felibrigiului provansal și Alecsandri, căruia i se asociase Carmen-Silva. Imi amintesc într'adevăr cum se mândrea Regina-poetă de corespondența ei cu Mistral. Într'o zi, de pildă, îmi arată o scrisoare în care acesta vorbea de Alecsandri, „fratele nostru biruitor în frumoasa luptă de poezie” și se adresa Reginei, cu voioasă și fragedă simplitate, astfel: „Alecsandri ne-a spus, Doamnă, că, deși Regină, primești a fi sora noastră”.

Imi amintesc de asemeni cea dintâi vizită făcută Reginei de către Alecsandri, după una din călătoriile lui în Provansa. În cinstea poetului, Carmen-Silva trimisese la gara din Sinaia propriul ei echipagiu, tras de caii dăruiți de unchiul ei, regele Suediei — cai mărunți cu păr galben deschis și coamă neagră, ca și cum atunci coborâseră din vreo legendă scandinavă. Surâzând sub mustața argintată, Alecsandri sosi, ochi tânăr, mers tineresc, și vorbi numai decât de Provansa, de Mistral, de Aubanel. Nu se putea încă dumeri de câtă asemănare descoperise între oamenii de la Aix sau de la Avignon și între cei de la noi. Un păstor din Camargue (ținut provansal) îi aducea înaintea ochilor făptura cutărui boier moldovean dintre prietenii lui, cunoscut, între altele, prin tărnia și parfumul cotnarului din pivnițele sale.

Il văd și astăzi pe Alecsandri spunând Carmen-Silvei câteva strofe provansale, în care țesea așa de îndemânatoc cuvinte și expresii românești că nu mai știai deosebi cele două limbi. La primirea acestei compoziții bilingue, Mistral răspunse cu duioase mulțumiri pentru curcubeul în care se topeau nuanțele sufletului românesc și provansal. Așa de mare trebuie să fi fost faima lui Alecsandri în Provansa, încât acum doi ani, cu prilejul unui turneu de conferințe despre România, pretutindeni, la Avignon, la Toulon, la Marsilia, numele bardului de la Mircești m'a întâmpinat ca semn de bună venire pe buzele celor cari mă primeau.

Aceste câteva fapte mărturisesc puterea sentimentului latin ce însuflețea pe Alecsandri. Dar însăși structura lui psihică, întreaga poveste a vieții lui, precum și calitățile fundamentale ale operei ce ne-a lăsat, dovedesc cu evidență descinderea

directă a bardului din atavismul latin. Echilibrul senin al tuturor facultăților sale sufletești, dragul temeinic de viață și de natură, necesitatea intimă de-a clădi fiecare act și fiecare vers pe datele realității pozitive, de-a introduce claritate în idei și seninătate în sentimente, iață calitățile cari, aparținând lui Alecsandri, aparțin, în același timp, latinității. În fiecă fragment din opera lui, și în ciuda anumitor imperfecțiuni, găsim același caracteristic simț al proporțiilor și același dar de a compune, de a organiza. Pilda *Pastelurilor* e decizivă, în această privință. Aceste fragede acuarele, printre cari unele sunt admirabile, rezumă atât psihologia lui Alecsandri, cât și viziunea lui despre lume și viață. Nici panteism, nici mistică topire a sufletului în natură nu găsim în *Pasteluri*. Ci o percepție obiectivă a elementelor naturii, selecția lor atentă și organizarea lor într'un întreg miniatURAL, conform legilor celor mai aparente ale armoniei în linii, mase și stil. E cu neputință ca *Pastelurile* să nu amintească, prin structura lor fundamentală, *Georgicele* poetului latin.

În viața de toate zilele, Alecsandri aducea aceeași vioioșie sfătoasă, aceeași luciditate echilibrată. Întâlnind pentru prima oară pe Alecsandri, Leconte de Lisle, fermecat și intrigat, exclamă, la ieșire: — Dar nu mi-ai spus că trebuia să întâlnesc pe Virgil! Apropierea morții nu-i umbrise seninătatea. Întâmpina moartea, acest „dușman care desface ritmurile și separă rimele pentru totdeauna“, cum spunea el, cu liniște și glume. Bolnav în pat, primi într'o zi vizita lui Sully-Prudhomme a cărei gravitate tristă nu izbutise niciodată s'o înțeleagă. Uitându-și durerea, Alecsandri încercă să descrețească fruntea Parnasianului povestindu-i o întâmplare de la noi, cu o față care ascunsese, în noaptea de Sf. Ion, busuioc sub pernă...

N'am putut afla de la Alecsandri povestea fetei cu busuiocul. Dar mă opresc asupra acestui cuvânt magic, care-mi evocă țara noastră întreagă, și vă trimit aceste pagini, ca un buchet de odinioară pe pragul anului nou...

Elena Văcărescu.

Doamna Alexandrina Gr. Cantacuzino
Președinta Societății Ortodoxă Națională a femeilor române.

Cugetare

pentru Calendarul Femeii pe 1929.

Viața este o lungă și grea călătorie pe care înțeleptul, ferit de nevoie, trebuie să o împartă în trei părți :

Cea dintâi este închinată sentimentului, inimii, care își impune ritmul și dă aripi sufletului.

A doua, muncii constructive, muncii fără preget, ce dă fiecăruia măsura puterilor sale fizice și intelectuale, muncă mângâitoare, ce singură susține pe om în ceasurile de restriște.

A treia parte cere reculegere : ființa întreagă trebuie să se pregătească pentru ceasul despărțirii, al plecării, al marei judecăți. Este ceasul în care conștiința glăsuește ; amintirile trecutului se înșiră unele după altele, sufletul scăpat de frământările, de ispitele ce l-au copleșit, vede ca într'o oglindă perindându-se toate clipele vieții, ce se apropie de sfârșit. Judecata senină a tuturor faptelor bune sau rele aduce cu ea liniștea, de care muritorul are nevoie înainte de a trece la viața veșnică.

Fericii sunt aceia cari fac din Eul lor un altar de iubire curată, de voință neprihănită închinată binelui și adevărului și care apropiindu-se de Domnul pot spune :

„Sloboade pe robul Tău, Stăpâne, căci urmându-ți poruncile am iubit, am răbdat, am muncit, am iertat.“

Alexandrina Gr. Cantacuzino.

Castelul Zamora, 17 August 1928.

† Mădy Eliad
decedată la 23 Decembrie 1927.
Inițiatoarea și organizatoarea Soc. „Frăția Regina Maria“ la Cluj.

† „Mădy“ Aglae Eliad.

Cu acest nume Te alinta familia Ta distinsă, cu acesta Te-ai introdus în inimele surorilor Tale din Ardeal, când ai venit la noi, ca în numele Slăvitei noastre Suverane, să înfăptuiești „Frăția“, care să ocrotească copiii nevinovați.

Ai trecut Carpații, pe un amurg de toamnă, cu sufletul plin de dragoste și idealism pentru Ardealul eliberat, ca să-ți dai concursul larg și generos, la reclădirea lui, după veacuri petrecute în lacrimi și suferințe amară.

Ai fost o solie, venită dela izvorul invierii noastre, dela căpătâiul vitejilor fără seamăn, unde îngrijai pe cei răniți în luptele năpraznice pentru unitatea noastră națională.

Alături de Regina noastră eroică, ai pus sufletul până la sacrificiu, pentru mântuirea oștenilor marelui Rege liberator, cari cu ochii ținți spre Ardeal, au înfăptuit strălucita epopee, vrednică de strămoșii lor glorioși.

O! de-ar putea vorbi păreții școlii normale „Vasile Lupu“ din Iași transformată în spital și spitalul Sf. Spiridon tot din Iași, cum ne-ar povesti de sora de caritate „Mădy“, care prin energia, curajul și voința sa de fer a știut să-l prezinte, ca model de cărațenie și disciplină, cum nu s'a mai văzut. Așa ne spune o altă soră distinsă, martoră oculară.

Această activitate nobilă și generoasă ai dezvoltat-o în perioada primă a războiului mondial.

— În perioada a II-a a războiului ai mers pe front, la spitalele de sub conducerea Majestății Sale Regina Maria, unde cu zel asemenea cu eroismul, ai lucrat 18 din 24 oare la

mângăierea și alinarea „Puilor de lei“, cari au adus supremul sacrificiu pentru țară.

Un distins poet al neamului apreciază asemenea fapte în următoarele strofe :

„Mulțumiri, recunoștințe, inima ta n'a dorit,
Conștiința faptei bune te-a deplin indestulit,
Fapta nobilă și bună, poartă 'n sine a sa răsplată,
Și n'asteaptă dela nime, ca să fie premiată“.

Și totuș.... Mama celor bolnavi, a cărei tovarășe evangelică ai fost pe fronturi și spitale, a știut prin sufletul Ei mare, să înțeleagă jertfa Ta și te-a distins cu regeasca Sa prietenie.

Și Tu.... aveai o tainică adorare pentru Regina între Regine, care î-ți trimitea neîncetat semne gingașe de înaltă bunăvoință și apreciere.

În timp de pace ai înțeles iar' preocupările Mamei țării, de-a grăbi în ajutorul celor năpăstuiți.

Ai venit în Ardeal, ca să faci apostolie sfântă, în numele Reginei milostive, pururea îngrijită de lipsurile copiilor săi.

Ai muncit iar' din greu.

Frumoasa operă de binefacere „Frăția Regina Maria“, rămasă în urma ta, este mărturia străduințelor tale de înalt altruism.

Și precum în țară ai fost vecinic însuflețită de-a cimenta sufletele prin dragoste și a le îndruma la fapte spre binele și folosul patriei, tot astfel și în străinătate erai cea mai frecventă propagatoare a intereselor țării.

Prin marea noastră compatrioată Elena Văcărescu la Paris, și alți factori distinși, erai vecinic la postul datorinței față de neamul și țara ta.

Și toată această activitate rodnică o desfășurai fără surle și reclame.

Te caracteriza o ținută demnă și o modestie unică. Doar' prietenelor tale le destăinuiai din când în când, succesele tale valoroase. Și Tu... care erai această bună și ideală ființă, ne-ai surprins de Crăciun, cu o veste fulgerător de dureroasă.

A venit dela București, unde ai mers, ca să vezi copiii tăi, pe octogenara ta mamă, soră și frate, vestea sinistră, că ne-ai părăsit pentru totdeauna.

O! ce clipe de durere și măhnire a produs în sufletele noastre acest anunț de necrezut că Mădy... dulcea noastră Mădy, să nu mai vină între noi!

Ai lăsat Ardealul tău iubit, casa cu interiorul său original și intim, din str. Grigorescu, unde adunai și împărțășai cu atâta dragoste pe surorile tale!

Ai lăsat orfani pe copii „Frăției”. Și pe când la București familia ta, care te adora, sta uluită de durere la racla ta și pe când marea noastră Regină te învăluia în mormane de flori și lacrimi, surorile tale nemângăiate din Ardeal, îndreptau rugăciuni pentru sufletul tău bun și mare, cătră Tatăl din cer să-l așeze în corturile sfinților săi.

Dulce Mădy! Vecinică să-ți fie amintirea precum vecinică va fi durerea noastră că te-am pierdut!

Elena Pop Hossu-Longin.

Dna Elena Pop Hossu-Longin
 Presedintă de onoare a „Societății Femeilor Creștine” Cluj.

Dna Maria Baiulescu
Presedinta „Uniunea Femeilor Române“ din Braşov.

Congresul Uniunii femeilor române dela Cernăuți. Pelerinajul la Putna, 10 Septemvrie 1928.

Femeile române, delegatele Congresului din toate provinciile țării, au manifestat dorința să se organizeze cu ocaziunea Congresului dela Cernăuți un pelerinaj la mormântul eroului Ștefan cel mare dela Putna.

Prin acest gest de mare pietate națională, femeile române au dovedit, că faptele mari vitejești, împlinite pentru neam și pentru țară nu sunt pieritoare, ele dăinuiesc veacuri și milenii în viața popoarelor.

Cu sentimente pioase de adâncă recunoștință congresistele au plecat în dimineața senină, potopită de valul de soare, îmbrăcate în costumele naționale, proprii regiunilor cărora aparțineau, din gara Cernăuți spre Putna.

În vagonul special se așeză și coroana cea mare din frunză de stejar și verdeață nepieritoare, pe care fâlfăia frumoasa panglică tricoloră, cu inscripția: „*Inchinare Voivodului Ștefan cel mare*“. *Uniunea femeilor române din România mare*; era omagiul de pietate ce-l duceau pe mormântul marelui Voivod.

Pornim pe drumul ce traversează dulcea Bucovină cu câmpiile roditoare, cu grădinile vesele și cu livezile înflorite; trecem prin satele încunjurate de coline cu căsuțele și gospodăriile rânduite a-le harnicei familii țărănești.

Iată stația Aron Pumnul, acel apostol al culturii care făcu parte din pleiada celor ce au pornit renașterea națională și culturală a Bucovinei și îi consacram o clipită de duioasă reculegere.

Ajungem la Rădăuși unde suntem binevăzuți de președintele Arcașilor, care ne întâmpină cu flori, chipesh și inteligent, ne rostește cuvinte înțelepte și inimoase, explicându-ne tot rostul și importanța Corpului de Arcași, organizați militărește, socotindu-se urmași tradiționali din ceata lui Ștefan cel mare. Cu încetul ne apropiam de Putna. Iată colina pe a cărei culme este așezată o cruce. De-aici își alege Ștefan cel mare locul pe care voia să ridice lăcaș dumnezesc spre pomenire și mulțumire Tatălui ceresc.

Din neam în neam s'a povestit că trăgând cu arcul de pe această colină a nimerit într'un buștean de copac și pe acest loc s'a ridicat biserica, în care s'a sălășluit pe veci — acest buștean este păstrat.

Sosirea noastră în gara Putna ne ofere cea mai plăcută surprindere. Țărani și țărance ne primesc cu urale de binevenire, toți îmbrăcați în haine de Duminecă ale portului bucovinean, în frunte cu preotul satului.

Distinsul preot al Putnei, ne rostește cuvinte de bună venire apreciind activitatea femeilor române și interesul ce-l poartă poporului.

Îi mulțumesc în numele tuturor Congresistelor cu bucuria de a afla oameni vrednici ce sunt păstorii poporului.

Un cor de tinerime, — țărani și țărance, — condus de acest priceput slujitor al bisericei intonează frumoase cântece bisericești și naționale.

În sunetul acestor melodii plecăm înainte spre mănăstire și ajungând se deschide perspectiva bisericei, încunjurată de mănăstirea cu muzeul, chiliile și atelierile de sculptură în care se ocupă călugării.

În curtea spațioasă plină de verdeață ne așteaptă capul bisericei, înalt prea Sfințitul Mitropolitul Nectarie atât de binevoitor zilelor culturale a-le Uniunii femeilor române, serbate în Bucovina.

Sosim cu toatele, aducând și marea coroană și stăm cuprinse de pietate în fața acestui mausoleu al neamului românesc, iar cugetările noastre se cufundă în adâncul trecut, ce ne reamintește forța poporului românesc străjuitor și biruitor al tuturor năpăstuirilor vrășmașe.

Și pornim acum spre sfântul mormânt; ușile bisericii se deschid largi și preoții îmbrăcați în odăjdii pompoase în frunte cu starițul mănăstirei ne primesc.

Cucernice ca și niște umilite pelerine pășim pragul sfințit, pe care l'a călcat odinioară marele Viteaz, când venea să-și închine și să mulțumească lui Dumnezeu, pentru biruințele săvârșite.

Ne apropiem cu evlavie de cripta luminată, unde nestinse ard vecinic candelile și făcliile peste mormântul în care zace și se odihnește eroul mării Moldove alături de Domniță și depunem prinosul nostru de recunoștință, căzând în genunchi, la sepulcrul național.

Cu lacrimi în ochi ascultăm cu sfințenie frumoasa slujbă la care participă însăși Mitropolitul care încheie cu jalnica cântare „*In veci pomenirea lui*“.

Cu inima înălțată eșim, ca și cum am fi luat o sfântă, cuminecătură, care întărește sufletul și admirăm mereu tot ce este de văzut în această tradițională mănăstire.

Biserica a fost de multe ori restaurată în decursul vremilor, înlăuntru însă a rămas neschimbată, păstrând pecetea acelor vremuri.

Eruditul Stariț ne arată toate interesantele obiecte ce au fost păstrate, astfel, icoana dăruită de însăși marele Ștefan; candelabru cel mare ce este jur împrejur gătit cu globuri albe, care sunt ouă de *Struț* aduse odinioară dela Turci, candelile și sfeșnice prețioase, icoane făcătoare de minuni și toate podoabele bisericești.

Intrăm în muzeul mănăstirei păstrat cu atâta grijă, unde admirăm toată arta, care și în acest veac era superioară deoarece putem vedea superbe gobeline ce reprezintă icoanele Maicii Domnului, a Domnului Hristos cusute de însăși Domnițele țării — toate ornate cu mărgăritare și pietrii scumpe, de negreșit înșirate cu lacrimi și dăruite bisericii ca și un „*ex-votum*“, care era închinat să păzească pe cei ce luptau; și care poate are puterea magică să ia în scut până în ziua de astăzi țara lor și neamul când este în primejdie.

Așa am închinat strălucitele zile a-le Congresului dela Cernăuți de care distinsele Doamne a-le Bucovinei ne-au făcut parte, cu atâta dragoste și risipă de bunătațe, până în cea din urmă clipită, când ne-am despărțit cu cele mai frumoase și neșterse amintiri pentru toată suflarea Bucovinei.

Maria B. Baiulescu.

TE-AM PĂRĂSIT!

*Te-am părăsit — sătuc cu case albe
Ce-ai legănat copilăria mea!
Cu doine, feți frumoși și zîne dalbe
Cu șezători și cântece de stea!*

*Te-am părăsit! M'am depărtat în lume
Cu suflet plin, încrezător, curat!
M'am avântat... și'n largul mării 'n spume
De stânci — corabia mi-am sfărîmat!*

*Te-am părăsit! De vatra părintească
M'am depărtat în zări făr de noroc!
Căsuță — unde-i prispa bătrânească?
Grădină — unde's tufele de soc?*

*Și unde sunt cireșii ninși de floare
Și crângul cu suișul trăgănat
Și rătăcitul ulm de pe răzoare
Unde 'n amurguri line — am visat!*

*Și unde-i țintirimul sfânt în care
Morminte sfinte 'n umbră se ascund
Și unde lacrimi potolesc — amare
Dureri, la cari nu mai răspund!*

*Departa sunt — sătuc cu case a'be
Ce ai legănat copilăria mea...
Departa sunt de acele zile dalbe,
Cu acelaș suflet nu te-oiu mai vedea!*

*Te-am părăsit — și m'aș întoarce iară —
Redă-mi acelaș suflet de copil
Senin, încrezător, să mi se pară —
Că toamna vieții... este iar April!*

ȘIMCA.

Legenda sufletelor.

de Dr. Marya Kastarska.

Când Dumnezeu Tatăl a făcut pe oameni, El a făcut și suflete, pentru ca fiecare om să aibă un suflet.

Dar, când oamenii veniră în fața lui, Creatorul văzu că erau mult mai mulți oameni decât suflete.

Dumnezeu începu să se gândească. Barba Sa albă cădea peste piept. Stând pe un tron de aur, între sori și stele, El căuta leacul.

Fiind Dumnezeu, îl găsi repede. Chemă pe Arhanghelul Mihail, cu sabia-i nouă și strălucitoare.

Și când Arhanghelul veni, Dumnezeu luă sabia spre a despică fiecare suflet în două.

După aceea, a dat o jumătate din fiecare suflet la câte o femeie și cealaltă jumătate la câte un bărbat.

Oamenii se risipiră în toate colțurile lumii.

Dar de atunci, fiecare bărbat caută neîncetat pe femeea care a luat jumătate din sufletul lui; și fiecare femeie caută pe omul care e jumătatea ei.

Câteodată sufletele se regăsesc și atunci e o fericire nespusă.

Dar vai de cei cari n'au regăsit jumătatea sufletului lor. Și, mai ales, vai de cei cari — găsind-o — au trecut alături!

Căci ei vor trece triști și singuri în viața vecinică...

Despre drepturile femeilor.

Domniilor Senatori, Domnilor Deputați,

Un act de dreptate, venim să cerem și noi mamele și surorile celor care au înfăptuit Unirea năzuită 'n taină de 20 de veacuri, acelora care au înfrânt urgia germană spre a păstra neștirbit vechiul nostru drept la mândria de român.

Dela țarancele care au slujit drept călăuză armatelor noastre și până la Ecaterina Teodoroiu — care după ce-și câștigă în foc gradul de ofițer, moare vitejește îmbărbătându-și soldații; dela smerita îngrijitoare care a vegheat răniții noștri și până la M. S. Regina, care înfruntă molimile pentru a ținea nestins simțămîntul jertfei în sufletul tuturor femeilor române și-au făcut și ele datoria. Nu li-se cuvin și lor drepturile acordate tuturor fiilor Țărei, ba chiar și Străinilor adăpostiți aci?

Starea femeii sub actuala lege civilă este un anacronism, este o anomalie, căci ea insamnă stăpânire dela individ la individ, stăpânire puțin văzută în clasele bogate, unde vîrtejul petrecerilor întunecă vederile, foarte simțită în cele sărace. Și care-i înțelesul primelor reforme înfăptuite la trezirea conștiințelor? Care-i întâiul stadiu de propășire în șirul vremurilor? Nu scoaterea individului de sub stăpânirea individuală și ocrotirea lui prin legi, adică prin stăpânirea impersonală?

Femeia măritată pusă pe acelaș picior cu minorii și cu interdicții, în realitate mai jos decât aceștia, nu-i stăpână nici pe avutul ei, nici pe munca ei, nici pe persoana ei. Bărbatul are dreptul să-și aducă soția cu forța publică la domiciliul conjugal, dacă ea nu vine de bună voe. Poate fi ceva mai monstruos? Dreptul la deplină libertate individuală este un drept consfințit de veacuri pentru orice ființă omenească. Acest drept l-au consfințit sclavii, acest drept l-au dobândit negrii, acest drept trebuie cucerit și pentru femei! Căsătoria este o în-

frățire, o tovărășie sufletească în vederea unui scop nelăgăduit, superior intereselor individuale, dar nici o tovărășie pe lume nu poate încălca sentimentul de demnitate personală a fiecăruia dintre asociați.

Că femeile nu și-au știut cere dreptul la ocrotire să fie un cuvânt că nu-l au? Nici țăranii n'au cerut votul universal, robia s'a desființat înainte de a fi scuturată de cătră cei ce o sufereau și șerbia de alții decât șerbii. Principiile eterne ale propășirii morale când ajung cu adevărat stăpânitoare în conștiința cârmuitorilor, aprind lumina binefăcătoare și pentru nesocotii rămași în urmă...

Actuala stare civilă cu înlănțuirea femeii în timpul căsătoriei este încurajare și la celibat și la imoralitate.

Cu cât se vor înmulți femeile care să aibă chipul de a trăi prin ele însăși, cu atât căsătoria legitimă va deveni o raritate și situația copiilor mai precară. În însuși interesul brut al societății se cere schimbarea celor câtor-va articole din legea civilă, schimbare care să ridice pe soție la treapta de tovarășă și să mărească prestigiul mamei în ochii copiilor ei.

Dar și îndrituirea femeii la viața politică este o necesitate mai puțin urgentă necontestat. Potrivit teoriei filosofului român, — omenirea călă să treacă printr'o egalitate desăvârșită — a tuturor fiilor ei înainte de a porni pe drumuri nouă de împilare, iar viața socială nu se va desăvârși în imensa-i complexitate, până când toți câți alcătuiesc societatea nu vor avea simțământul răspunderii și fie care individ nu se va simți încătușat de conștiința tuturora asupra drepturilor legitime ale fiecăruia.

„Femeia nu-i pregătită“. Nu este acesta răspunsul stereotip al tuturor deținătorilor de putere? Nu se răspunde la fel cererilor de drept la viața politică ale sclavilor din vechime? Ale burghezilor înainte de revoluția Franceză? Ale negrilor din Statetele Unite? Ale națiilor cotropite de neamuri străine?

Nu este acelaș răspunsul tuturor Stăpânitorilor? Funcțiunea face organul și singură munca cu răspundere poate forma pe cetățean.

Diviziunea muncii? Femeia menită să fie gospodăria și să crească copiii?

Da, netăgăduit... numai să le aibă! Există incompatibilitate?

Dar, dacă intrarea în mecanismul politic a unei mase de câteva milioane de femei nepregătite, căci vin la dreptul cetățenesc și toate străinele, poate înspăimânta cu drept cuvânt pe conducătorii noștri, și-i înspăimântă iarăși cu drept cuvânt mai mult decât masa bărbaților, tot nepregătită și dânsa, există puțința măsurilor tranzitorii. Vom cita ca atare cele propuse de partidele cu eligibilitate la comună.

Noi ne permitem să propunem o altă modalitate. O altă măsură de tranziție mai puțin vexatorie pentru femei, anume: Acordarea integrală a drepturilor de cetățean, individual, pe baza meritelor personale.

Pe când țermurirea activității femeii la Comună aduce realizarea foarte știrbită a unui principiu fundamental în revendicările feministe, cu un folos solid redus, fără să ne cruțe de tulburările fatale introducerei votului universal, propunerea noastră este un câștig integral al principiului egalității între sexe și o înlăturare fără greș a neajunsurilor rezultând din năvala mulțimei la urnă.

Acordarea dreptului cetățenesc ca răsplătă pentru meritele personale, ca recompensă pentru servicii binelui public, ca compensație pentru sacrificiile suferite în folosul obștiei, iată în esență propunerea noastră, propunere pe care am boteza-o Cetățenie individuală.

S'ar proceda în veacul al 20-lea pentru femei, cam cum s'a procedat în antichitate, când dreptul de cetățean era distincțiunea și răsplata supremă.

Ar fi încetățânite în momentul punerii în aplicare, bunăoară decoratele de război, adică femeile care s'au distins în ajutorarea celor nenorociți și cele care au stat pavăza prizonierilor români în ținuturile ocupate de dușmani. Acele înscrise cu *titlul definitiv* în bugetele Statului, Județe, Comune — funcționare actuale sau pensionare — toate câte și-au câștigat un nume ca publiciste, muzicante, pictore, filantropo, protectoare ale instituțiilor de cultură națională de muncă și industrie românească și'n fine mamele și soțiile luptătorilor de pe front din marele

război 1916—1919. În afară de prima și ultima categorie, care sunt așa zicând închise, dacă e s'avem pace, toate celelalte rămân la îndemâna ori cui ca studiu pentru drepturile politice la fie ce sesiune parlamentară.

Belgia a dat dreptul de vot femeilor care și-au pierdut în foc soțul ori copiii. Franța își propune să-l dea celor care au cel puțin 3 copii. Soluția noastră este mai omenească în generalitatea ei — nu încearcă să plătească ceea ce nu se poate plăti și nu coboară pe femei la simplul rol de animal de prăsilă — ea constituie o alinare pentru femei îndurerate, mândria pentru celelalte, o întărire a conștiințelor naționale pentru toate.

Cu soluția noastră, care e soluția de tranziție, evităm intrarea la viața politică a femeilor prea tinere, a căror preocupare trebuie să rămâe cultivarea proprie și familia.

Cu soluția noastră evităm venirea femeilor cu o carieră... exclusiv intimă. Ca această femeie să ia parte la viața politică, ar fi o nelegiuire și ca ele să fie excluse pe temeiul carierei lor, când această carieră este reglementată și ocrotită de stat ar fi o nedreptate.

Cu acordarea drepturilor numai în parte noi respectăm voia celor multe, care nu cer încă acest drept. Avem noi 1—2 mii de femei îndrituirea să ne impunem felul de a gândi celor câte-va milioane care refuză? Acum când votul este obligator? Pe ce temei? Sau atunci să recurgem la plebiscit? Cu încetățenirea individuală le împăcăm pe toate: dăm puțința de a face politică fățiș și nu pe ascunsele ca până acum, tuturor femeilor care-și simt chemarea în acest sens și lăsăm în liniștea stărei de astăzi pe toate câte sunt mulțumite cu dânsa.

Acordând individual drepturile noi, dobândind 80—100 mii de voturi cu care sporim elementul românesc în orașe, pe cel cult pretutindeni, dăm femeilor un imbold puternic, unic ca eficacitate, spre muncă cinstită, le dăm și alte motive de existență decât eterna dragoste tăinuită, iar cu eșemenea primenire sufletească contribuim la regenerarea morală a tuturor.

Cu încetățenirea individuală marea masă a femeilor se va pregăti pe încetul pentru rolul de cetățeană, având totuși câștigat de pe acum, în întregime și necondiționat, nu sub rezerva do-

vezilor de aptitudini ce le vor fi dat în gospodăria comunei, un principiu fundamental, acel al deplinei egalități între sexe, principiul esențial în revendicările feministe.

Cu încetățenirea individuală folosul adus de munca femeilor va fi cel mai mare, ce rezultând din selecțiune, raportul activității lor cel mai eficace, satisfacerea sentimentului de demnitate personală, a sentimentului de om întreg, cu întreagă răspundere, cea mai legitimă și mai deplină ceea ce decurge din merite și sforțări individuale.

Ana Conta-Kernbach.

PASTEL NOCTURN

Iunie.

Dorm fluturi albi pe flori de soc
 Îndantelate,
 Pe trandafiri cu sânnuri moi
 Și parfumate...
 Și luna toarce caier blând
 Din vis și vrajă —
 Șuvițe de izvoare tac...
 Plopi stau de strajă...

Cu fum de smirnă teii blonzi
 Cădelnițează,
 Și licurici rubine ard
 Și scânteiază...
 Iar flautul mierlelor suspină
 Poveste veche —
 În templul firii mă închin
 Și stau de veghe...

Mia Cerna.

Scrisoare Surorilor mele din Cluj.

Aș vrea să vă lămuresc în câteva cuvinte ce este chirurgia estetică. Care e origina ei și la ce folosește?

În ziua de azi, cel dintâi lucru la care trebuie să ne gândim e munca prin care ne câștigăm pâinea cea de toate zilele. Dar ca să putem găsi un loc, ni se cere să fim frumoase și tinere, fie că vrem să fim vânzătoare în vreun magazin, sau dactilografe, sau artiste. Mulți nenorociți și nenorocite nu-și pot găsi de lucru din cauza felului cum se prezintă. Mai ales femeile trebuie să se teamă de vârsta când exteriorul lor obosit și îmbătrânit, le face să fie congediate. Această soartă crudă a muncitorilor îmbătrâniți, m'a hotărât să mă apuc de „chirurgia estetică“.

Am avut în 1912 ideea de a încerca pe obrazul meu ce îmbunătățiri s'ar putea obține, dacă aș întinde în spre tâmpie pielea sbârcită. Am băgat de seamă că se puteau îndrepta multe defecte în felul acesta. Tocmai atunci, s'a întors din America o artistă foarte reîntinerită. Am văzut că i se tăiasă o fâșie de piele sub păr și că aceasta a făcut ca toată partea de sus a feței să se întindă, așa ca să dispară sbârciturile. Dar partea de jos a feței rămăsese neschimbată.

Instinctiv, toate ne dăm seama de ceea ce trebuie să facem ca să stărpim sbârciturile. V'ați uitat cu băgare de seamă la fotografiile artistelor celebre ceva mai în vârstă? Cu bărbia rezemată de palme, cu degetele întinse până sub păr, ele redau figuri lor tinerețea cel puțin în fotografie.

Ei bine, noi putem să facem această tinerețe să nu dispară; noi putem fixa gestul care întinde pielea obrazului pentru mai mulți ani.

Azi sute de femei vin pline de încredere să le întinerim fața. Toată lumea înțelege nevoia chirurgiei estetice și se vorbește deschis despre ea, pe când acum cincisprezece ani era un lucru tănuț. Chiar în țările cele mai severe, mi s'au cerut conferințe despre acest subiect.

Iată cum se face o operație simplă de întinerire: În dreptul obrazului, sub părul din fața urechilor, tai și scot o bucată ovală de piele și cos la loc părțile care rămân. Prin aceasta, fac să dispară sbânciturile, chiar mari, care pornesc de la nas, bărbia dublă, precum și începuturile de încreșturi sub ochi. Această operație se face cu o anestezie locală care face să nu se simtă nici o durere. De altfel, nu e vorba de scos nici un organ bolnav, deci nu e nici o primejdie de a face operația. Și nici o teamă. Căci, de ce să-ți fie teamă de o simplă tăetură ușoară, care-ți redă tinereța, care te face să te simți cu cincisprezece ani în urmă, care te ajută să-ți găsești un loc bun și în care câștigi mult.

De altfel, după operație se face un pansament de culoarea părului, așa că nici nu se bagă de seamă că a fost o tăetură.

Orice sbâncitură e înfrântă de cușitul doctorului, cu condiția ca tăeturile să fie făcute cu socoteală, așa ca să dea un tot armonios.

În general, noi facem tăeturile ascunse sub păr. Numai într'un singur caz acest lucru nu e cu puțință: când se operează bărbia dublă foarte mare. Atunci rămâne o mică cicatrice în cuta pe care o avem în mod natural sub bărbie. Uneori, în cazuri foarte rare și grele, se fac câteva cicatrici în partea din dos a gâtului.

Dar chirurgia estetică mai are și alte aplicații minunate. Se pot îndrepta buzele prea groase, urechile prea mari. Se pot suprima urmele de arsuri, petele roșii sau brune. Dar operațiile acestea sunt mai delicate, se fac în mai multe rânduri și, uneori, trebuiesc întovărășite de aplicațiuni de radiu.

Chiar și corpul întreg poate fi schimbat prin chirurgia estetică, de pildă formă brațelor sau a pulpelor, pânțelece prea mare, mânilor sbârcite de bătrânețe, sânii prea voluminoși.

Prin urmare, chirurgia estetică nu se adresează numai la față, ci la întreg corpul. Știința modernă s'a unit cu bunătatea pentru a alina tristețea celor pe care îi atinge bătrânețea și pentru a asigura traiul celor a căror muncă a putut distruge dragălașenia.

Dr. Noël.

TOAMNA.

*Sunt tot mai multe foi în prag,
In fiecare dimineață,
Sunt tot mai multe foi în prag...*

*Deschideți ușa binișor,
In fiecare dimineață,
Deschideți ușa binișor...*

*Sînt multe care mai trăiau
Cînd au ajuns la ușa voastră,
Sînt multe care mai trăiau.*

*Și e păcat să le zdrobiți,
Căci au murit la ușa voastră,
Și e păcat să le zdrobiți...*

*Le dați în lături binișor
Și vîntul să le știe seama
Le dați în lături binișor,*

*C'așai lăsat de Dumnezeu
Doar vîntul să le știe seama
C'așai lăsat de Dumnezeu...*

Elena Farago.

Le suntem urmașe?

În tot timpul și locul, nu pierdem prilejul, să ne mândrim că suntem strănepoatele minunatele femei Daco-Romane, a căror nepoată, *Vrancioaia*, cu cei șapte flăcăi ai ei, au scăpat oștile și pe Ștefan Cel Mare, de prăpăd și rușine.

Dar oare avem noi, strănepoatele, dreptul să zicem că le suntem urmașe? Și prin ce ne-am făcut vrednice?

Acele minunate femei, știau să lucreze: *inul, cânepa și lâna*, din care țeseau și înfloreau: *ii mândre, catrinți frumoase, năfrâmi ca spuma mării* și tot ce trebuia în casă și pentru îmbrăcăminte.

Știau spăla grâul, din care dospeau și coceau pâine gustoasă; știau să crească vite și păsări și să grijească stupinile; știau să cultive tot soiul de legume și creșteau copii sănătoși, voinici, în credința lui Dumnezeu, în curățenie și respectul pentru avutul altora; iar în lipsa soților care plecau către Dunăre să vândă prisosul muncii, de unde nu se întorceau cu lunile și dela pășunatul oilor, cu anii, ele îngrijau de gospodăria, că nu li-se simția lipsa.

Și mai știau străbunele ceva: știau să fie cinstate în lipsa soților. D'acea nu cunoșteau bolile rușinoase, iar soții lor nu aveau pagube. Pentru asta creștiau feciorii ca brazii, și fete ca cosânzenele și trăiau adânci bătrânețe.

Minunată a fost vița din care ne tragem; dar ispita care ne-a schimonosit: *graiul, portul, credința, datinele alcătuirii* și chiar fizicul, de nu ne cunoaștem obârșia e înspăimântătoare.

Vina e a noastră, a femeilor că *ispita* ne stăpânește cu frâu de aur; dar vina cea mare o poartă în primul rând, bărbații, cari au căzut întâi în brațele de fer, ale *ispitelor*, ce le ațineau căile pe la toate răspântiile și potecuțele, pentru a ne perde virtuțile, perzându-i pe ei, ca mai apoi să perdem și moșea strămoșească cu totul.

Și amar, pe zi ce trecem, ne afundăm în mocirla, pregătită meșteșugit și migălos de *ispita*, care este, cel mai zăcos, viclean și primejdios dușman din lume strecurat sub umbra *jidovului* slăbănog,

Viforul rușinilor și suferințelor noastre mute ce ne bântue cu aripi de pară, ce poate nu va fi pătruns în toate casele până astăzi unde pătrund aceste rânduri, se răsfrâng direct asupra bărbaților, care sunt: *părinții, soții, copiii și frății noștri*, din vina lor cari *s'au proclamat stăpânii noștri fără să ne ia consimțământul*.

Da, din vina lor, că n'au știut să ne fie: nici *stăpâni vrednici* și *buni*, nici *tovarăși credincioși* nici *prieteni devotați*, durerile, lipsurile și rușinele ne rod;

Din vina lor, că în loc să ne ocrotească, ne-au tiranizat și brutalizat și tradat. În loc să ne îndrepte pe cărările cinstei și muncii ne-au încurajat la: *lux, lene bolnăvicioasă și rușine*.

Ei, când au văzut o față harnică, modestă și așezată la sfat și la port, ideal de soție, nici n'au luat'o în seamă, ci au alergat după cele *sulemenite* și cu *steagul roș la gură*, ce știau să-i atragă prin mișcări *obraznice*.

Și sărmanele harnice și cinstite, ofensate, și rănite adânc au plâns, au suferit că n'au fost înțelese, și mai apoi au intrat și ele în rândul *ușuratecelor*, cu mâinile albe ca puful, leneșe dar *sărutate de bărbați*.

Bărbații sunt vinovați că nu mai cresc *grahi și cornelii ca mama lor*.

Și sărmanele de noi, în loc să ne fie puse creerii și brațele la contribuție, să ajutăm bărbații la marele opere *naționale, morale, culturale, economice, sociale și politice*, cum făceau mamele și străbunele noastre, despre cari istoria îi plină, iată-ne vopsite ca paiațele. schimonosite la port, ca paparudele,

maimușărind o limbă păsărească, stând zile și nopți întregi la mesele verzi, sau cerșind cu *ochiadele* pâinea pe toate *bulevardele, ulițele, trotuarele, gangurile, hotelurile și chiar pe sălile ministerelor*, pentru a trăi viață trândavă, rafinată și de dure-roasă rușine, la care suntem impinse.

Și, când credem că izbutim în viață, atunci ne trezim pe margini de prăpăstii, silite că ridicăm cel mai greu și *ticălos* Calvar ce duce pe cel mai drept drum la mizerie și de aici la cimitir.

Păcatul e al nostru că ne-am lăsat cu ușurință amăgite de bărbați. Dar păcatul cel mare e al bărbaților, că ș-au luat sarcini cu noi, pe cari nu le-au putut îndeplini.

Ne-au *furat* pe noi, la adăpostul legilor, fără grijă de răspundere furându-se pe ei. Dela furtul dintăi, n'a fost greu să trecă' la altele, care le-au vestejit cinstea pe veșnicie și le au sfărâmat carierele și viitorul.

Păcatul dintăi îi ajungea, *Păcatul vechiu*, care aducea pedeapsă nouă.

Datoria'i tot a noastră, a femeilor, căzute în păcat, să dregem ce a stricat *ispita*.

Nu ne este ertat, nouă, mamelor, fiicelor, surorilor și soșilor să păcătuim.

Din pătimirile și rușinele păcatului, să tragem aspre învățăminte ispășind păcatul prin sudori, ca *Eva, ca să le fim vrednice urmașe*.

Tița G. Pavilescu.

Alte zări.

În dimineața aceea, o dimineață caldă ce te îmbia să părăsești culcușul, Napoli își răsfața splendoarea sub soarele leneș de vară târzie.

În port, aproape de Santa-Lucia, două vapoare cu tendele întinse ademeneau lumea. Muzicile de pe bord se întreceau, risipind în aer o ploaie de tonuri sglobii, în timp ce chelnerii îndemânateci serveau răcoritoare.

Ora plecării: sirenele mugind, punțile ridicate și furnicarul omenesc oprit pentru o clipă. Câteva fluturări de batiste și vapoarele se îndreptau spre ieșirea portului, făcându-și loc istețe printre mulțimea de bastimente ancorate, ce dormitau ca niște monștrii oboșiți de lungile drumuri.

Deasupra mării plutea o ceață viorie, estompând contururile golfului. În zare Capri abia se distingea, iar țărnișii dinspre Sorrento păreau un văl albastru. Briza mângâia pânzele bărcilor de pescari, ce lunecau ușor asemenea unor fantome palide, pe valurile cu unduieri catifelate. Dar soarele se înalță pe albastrul nepătat și sub sărutu-i arzător, marea își lepădă vestmântul de ceață, lăsând să se desprindă la orizont frumoasa coastă încondeiată de raze...

După mai mult de o oră vapoarul era aproape de insula Capri. Impunătoare stânci abrupte se reflectau în marea de un albastru ultramarin atât de intens, încât părea nenatural, formând un splendid contrast cu cenușiul-roșcat al lor. Iată Grota de azur, o minune a naturii. Printr'o deschizătură strîmtă și joasă pătrunzi cu barca în ea și ochiul rămâne uimit: o feerie

albastră, unde aerul, apa, pereții, totul e albastru. Dar mai cu seamă apa este un izvor de lumină azurie, ce aruncă lungi fâșii de poleiu albastru pe bolțile întunecoase, iar pe lopețile bărcilor depune generoasă argint... Natura este un artist, pe care omul zadarnic se trudește să-l ajungă!...

Peste câteva minute vaporeșul se îndrepta spre micul port din Capri.

Era la amiazi. Căsuțele cu coperișe drepte păreau incandescente în albul lor imaculat. Grădini de palmieri și cactuși uriași cu forme bizare, se cățarau pe stâncile sălbatice, înblânzindu-le înfățișarea cu verdele lor prăfuit. De jur împrejur marea răscolită puțin de vânt, purta în coama valurilor sclipiri orbitoare. „Arco naturale“ născut din îmbrățișarea stâncilor aride, „Î faraglioni“ scoțându-și din mare capetele pleșuve și colțuroase, scările fericiene evocatoarele altor vremi — tot atâtea frumuseți de neînchipuit...

Dar timpul trece prea repede în acest raiu, viziune de culori și lumină. Sirena anunțând plecarea, te smulge din visarea plăcută, din extazul în care te cufundă admirația acestor neprețuite comori. Și țărnișii golfului geloși de admirația ta pentru insulă, te farmecă oferindu-ți cea mai frumoasă salbă: Napoli... Vesuviul... Amalfi... Sorrento.

Apusul, cascadă de flăcări aprinde o clipă totul, apoi rînd pe rînd culorile mor... Pe maluri luminile încep să răsară — stelute licărtoare ca taina unei promisiuni... Vesuviul, bătrân paznic și-a învăluit creștetul cu un nou, înroșit din când în când de lava ce-i clocotește în măruntaie. Câțiva albatroși întârziați își fâlțâie albele aripi și 'n îngânarea serii par suflete vrăjite din lumi ireale...

Napoli este tot mai aproape cu viața-i veselă și fără griji. Pe cheiul Santa Lucia s'au revărsat șiraguri nestimatele luminilor și luna răsare roșie la față, grăbită să-și ia partea din sărbătoarea frumuseții... „Barca per la luna! Per l'amore barca!“... răsună vocile de marinari și 'n aer vibrează eternul cântec al mândrului oraș: „Veder' Napoli e poi morire“...

D. S.

București, 30 Iulie 1928.

O excursie a studenților italieni prin România.

Poate că puțină lume știe, că la Universitatea din Roma există o catedră de limbă și literatură română, la care predă un mare și adevărat prieten al Italiei, profesorul Claudiu Isopescu, fost profesor de limba italiană la Universitatea din București.

Studenții, în tot timpul anului, se ocupă, în afară de studiul limbii, și cu tot ce privește viața culturală românească, făcând articole și traduceri din poeziile și din proza celor mai vestiți scriitori români. În felul acesta ei pătrund pe deplin, tot ce constituie adevăratul spirit și suflet al poporului român.

Anul acesta, profesorul Isopescu pentru complectarea operei sale, a organizat, împreună cu vre-o zece studenți de la cursul său și cu doi profesori Universitari de la Roma și Eurino, o excursie în România.

Studenții italieni, primiți pretutindeni cu o mișcătoare ospitalitate, vor păstra toată viața lor amintirea acestei călătorii interesante și instructive.

Despre România, știam, din cetire, din descrieri și din povestiri, dar ce deosebire între cele auzite, povestite și citite și între cele constatate *de visu*! Descrieri, fotografii, lecturi nu pot să redea imagina unui popor, fiindcă în toate acestea lipsește sufletul, lumina, culoarea care constituie adevărata frumusețe și adevăratul farmec.

Ce se poate spune despre Români și România? O țară frumoasă, un popor bun și primitiv.

În excursia noastră am avut ocazie să constatăm că poporul român are un cult special pentru tot ce e delicat și artistic: flori, muzică, cântece, dansuri.

Prima etapă a călătoriei noastre a fost la Vălenii-de-munte, unde, sub conducerea strălucitului profesor N. Iorga (ale cărui erudite prelegeri le auzisem cu doi ani în urmă la Ateneul Roman). Am vizitat toate instituțiile acestui deosebit centru de cultură, unde am admirat mult perfectă organizare și mai cu seamă Universitate de vară și chiar am asistat la câte-va cursuri interesante. După Văleni, timp de patruzeci de zile, am făcut o călătorie prin cele mai mari centre artistice, economice, culturale și industriale, din vechile și noile provincii românești.

Am văzut minele de aur și de sare de la Baia-Mare și Slănic, sondele de petrol de la Câmpina, marea fabrică de tutun din Cluj. Interesante sunt (în special pentru colegii cari studiază ingineria) uzinele dela Reșița unde am asistat la toată transformarea ferului, începând de la materialul brut, ieșit din mină, până când ajunge să fie un lucru complet terminat, gata de vânzare.

Ne-am dus la monăstirile dela Suceava și Putna, unde e mormântul lui Ștefan-cel-mare; la Biserica Domnească — toată strălucind de aur — dela Curtea de Argeș, la frumoasă Sinaia cu cele două palate regale ale ei și cu pădurile sale verzi, la Cernăuți, unde în palatul Metropolitan e o minunată sală de marmoră albă și neagră, fără îndoială una dintre cele mai frumoase ale Europei, și la multe palate, biserici, școli, Universități, căminuri, biblioteci, muzee, etc. în aproape toate orașele regatului.

Ceea ce ne-a frapat mai mult, a fost faptul că, am văzut cum este iubită și cunoscută Italia de Români. Ei se intăresesc de mișcarea noastră culturală și literară. Ei urmăresc și citesc operele celor mai buni scriitori ai noștri.

În sfârșit o frăție așa de deplină și de strânsă încât, cu adevărat, România ne a apărut nu numai din punct de vedere istoric și politic, dar mai cu seamă din partea spirituală, o adevărată și iubitoare fiică a Romei.

Nella Collini.

Văleni-de-Munte, 28. Octomvrie 1928.

Articol scris în românește de o studentă italiană dela Universitatea din Roma, cursul de limba și literatura română.

Muntele Sfântul Mihail.

Cine l'a văzut, nu poate să nu se incline înaintea spectacolului măreț pe care îl prezintă; nu poate să nu mediteze asupra puterii de nedescris a credinței...

Golfulețul muntelui Sfântul Mihail se deschide la Estul Golfului Saint Malo, la limitele districtelor La Manche și Ile de Vilaine. Suprafața lui, o vastă întindere de nisipuri mobile pe care marea le acoperă în fie ce zi cu apele sale repezi și clocotinde, prezintă din depărtare, două proeminențe abia perceptibile, cernite cum sunt de densitatea atmosferică care rar nu întinde perdeaua ei mohorită pe întreg ținutul golfului.

Aceste două proeminențe care încep a se distinge și par a se ridica tot mai mult din adâncul oceanului, pe măsură ce călătorul se apropie mai mult de țarm, sunt Muntele Saint Michel și Tombelaine. Muntele Saint Michel singur mai este astăzi locuit. El pare aci o stâncă imensă ce se ridică în plin ocean; aci, la refragerea apelor, un orașel clădit pe culmile stâncoase ale unui munte; sau, când apele sosesc sălbatece și inundă malul, el pare a trăi ultimele lui clipe, într'atât valurile lui mari și vertiginos de repezi înaintează amenințătoare și puternice,ducând cu ele mase de nisip.

Și așa au înaintat ele de mari de veacuri, inundând tot mai mult țărmurile, îngropând sate și orașe; Muntele Saint Michel însă a rămas singur în picioare cu toate monumentele lui, strălucind tot mai mult de gloria trecutului.

Frumusețea acestui golf, datorită în mare parte fluxului și refluxului oceanului, care atinge repeziciuni neînchipuit de vertiginos, și importanța lui strategică a atras asupra muntelui, atențiunea stăpânitorilor și a religioșilor, iubitori de singurătate și de liniște. Galii instalaseră pe Muntele Saint Michel, un colegiu de preotese, prin care consultau oracolele. Romanii, veniți după Galii, ridicară pe Mons Tumbae, așa îl numeau ei

pe acest munte, un templu lui Jupiter. Francii, trecuți la creștinism, clădiră pe culmea meridională a muntelui, două oratorii. Ermiții, atrași de farmecul locului, ridicară pe ambele coline, celulele lor, reunindu-se cu toții într'o singură comunitate.

În secolul al VI-lea Sfântul Pair, apostol al acelor ținuturi fonda pe munte o mănăstirioară. Ei trăiau acolo, viața dreptilor păstrând intacte tradițiunile religioase ale creștinismului primitiv.

La 708, producându-se prima irupțiune a apelor și a nisipului ce cărau cu ele în golf, pătrunderea lor tot mai adâncă pe țarm, a transformat aceste două coline, numite astăzi Saint Michel și Tombelaine, în insule.

În aceste împrejurări, Sfântul Aubert, Episcop al Avranșului, care se retrăgea la Saint Michel pentru a se consacra rugăciunii, ridică acolo o primă Bisericuță, în formă de peșteră, dedicată Sfântului Michail care, zic cronicarii timpului, îi s'ar fi arătat Episcopului și-l sfătuisese să o ridice. Și, cum de atunci, vestea minunilor de la Sfântul Michail, atrăgea pelerini și curioși din toate părțile lumii, muntele deveni, în opinia universală un loc sfânt, căruia vizitatorii îi aduceau toți obolul lor. Regii însăși veneau să-l vadă contribuind la măreția lui.

În fine, la 966, Richard I. hotărî înlocuirea Bisericii lui Aubert cu o Mănăstire imensă, întărită de jur împrejur, dând celor 30 de călugări benedictini destinați s'o locuiască, dreptul de a-și alege superiorul lor care devenea stăpân absolut al acelor locuri.

De atunci, a început clădirea gigantică care se vede și astăzi și pe care credința a înfiripat'o în curs de secole. Stăpâni pe domeniul lor, acești călugări au ridicat patronului lor, Sfântul Mihail, cea mai grandioasă clădire ce a existat vre-o dată. Printre acești călugări a căror credință a urnit mase gigantice de granit și a executat opere de o artă desăvârșită, se găseau oameni de o cultură deosebită care pătrunseseră instinctiv în toate tainele arhitecturii și care, ca niște adevărați Monarhi, lucrau cu râvnă pentru prosperitatea micului lor domeniu.

Căci, încetul cu încetul, Mont Saint Michel și Tombelaine se populaseră, trăindu-se acolo o viață pacinică și patriarhală, sub aripile protectoare ale Arhangelului a cărui statuie imensă se ridică deasupra turnului central, cel mai înalt al Mănăstirei.

Frumuseșea muntelui însă excitase rapacitatea cuceritoare a Englezilor și călugării avură de susținut cu dâșii lupte, timp de o jumătate de veac, în care timp o singură dată și pentru foarte scurt timp căzură la 1423, în mâinile lor. Resistența călugărilor exasperase pe Englezi; stăpânirea lor promitea a fi neîndurată. Din fericire, succesele Ioanei d'Arc hotărîră retragerea definitivă a Englezilor și toate reîncercările lor de a reîntra în stăpânirea acestei fortărețe fură zadarnice.

Ludovic al XI-lea făcu cele mai multe pelerinaje la Muntele Saint Michel. Acolo înființă el ordinul cavaleresc al Sfântului Michail, care fu considerat de atunci, drept cel mai mare ocrotitor al Franciei. Primele conferări ale acestui ordin s'au făcut în 1472 într'una din sălile imense ale fortăreței care poartă și astăzi numele de *sala Cavalerilor*.

Acest rege făcu cel dintâi din această fortăreață, o închisoare de deținuți politici. Din acel timp datează faimoasa închisoare numită temnița de fer.

Incetul cu încetul, călugării care închinaseră timp de secole viața și toate facultățile lor acestui munte, perdeau din independența lor devenind, sub presiunea ordinelor regale, temnicierii deținuților, frați ai lor ale căror suferințe căutau să le adoarmă sub mângăierea credinței.

Sub domnia regilor Ludovic al XIV-lea și al XV-lea fortăreața muntelui gema de deținuți celebrii, care au plătit cu închisoarea cea mai neîndurată, curagiul de a se ridica contra guvernelor de abuz și de despotism ale acestor Monarhi.

Aci se stinse poetul Desforges care îndrăsnise să spue de Ludovic al XV-lea într'una din poeziile sale:

Și-n nărejele femeii pierdute 'ncătușat.

Mizeria și disprețul poporului a uitat.

Revoluția din 1789 deschise ușile temnițelor, ea împrăștiă însă și călugării. Un nou decret din 6 Iunie 1811, transformă clădirea imensă în casă de detențiune și de corecțiune. Aci fură deținuți oameni politici ca Barbès, Blanqui, Raspail, Martin, Bernard și alții care astăzi încă se văd în Muzeul Muntelui reproduși în ceară în celulele în care și-au trăit supliciul. În fine, un decret din 1874, predestină Mănăstirea cu toate ade-

rențele ei serviciului monumentelor istorice. Ea fu restaurată conform artei și stilului în care fusese clădită în decursul secolelor și astăzi ori ce muritor poate vizita acest monument istoric, cel mai frumos ce a existat vre-o dată, imagine vie și indestructibilă a credinței, a vanității și a cruzimii Monarhilor.

Este o lacună în viața ori cărui credincios, ori cărui om iubitor de artă și de amintiri istorice, de a nu vedea acest monument unic, supranumit de d-na de Sévigné a opta din cele mai mari minuni ale lumii.

De la Pontorson, capitala districtului Avranches, un drumuleț construit pe linia ce separă Bretania de Normandia duce până la piciorul muntelui. Dacă timpul sosirii sale este acela al fluxului, spectacolul ce i se prezintă este neînchipuit de măreț. Coloane compacte de păsări de mare înaintând cu valurile vin să se răspindească unele peste altele pe întinderea golfului, în timp ce munți de valuri înconjoară și ocupă tot mai mult baza muntelui. La un moment dat, un singur dig și acela îngust mai îl leagă de pământ. El duce până la zidul fortificațiilor. De acolo, o punte solidă de lemn ia sfârșit înaintea unei porți monumentale, tăiate în granit care este singura poartă a orașului. Dincolo de poartă, se deschide un spațiu larg: e o curte. Două tunuri mari, construite din 1434, înștiințează călătorul că se găsește într'o veche fortificațiune. Ceva mai sus de ele la dreapta, clădită pe blocuri de stânci suprapuse, se ridică partea clădirii în care erau deținuți prizonierii politici și care este astăzi Museul Muntelui. O legendă e legată de una din aceste stânci care era supranumită încă din timpul Galilor „piatra druidică sfințită”. Ea se prezintă în așa fel că s'ar zice că este gata să se desprindă, trăgând după dânsa grămada de blocuri ce servesc de bază imensei construcțiuni. Pescarii vin și azi să-și facă rugăciunea și să se prosterneze înaintea stâncei, înainte de a se aventura în mare.

În fundul acelei curți se deschide o poartă imensă, numită poarta regelui care dă în „strada mare a orașului”. Această „strada mare” o strădelă construită pe parapetul fortăreței, și care se urcă cu el tot mai sus, este singura stradă a orașului. Aci, sunt îngrămădite toate locuințele care formează orașul:

hoteluri care găzduesc pe călători, pescari, și negustori care vând souveniruri ale muntelui.

La stînga curtei, se ridică două turnuri cilindrice imense, apropiate unul de altul, dînd la baza lor loc unei scări de piatră largi și impresionant de întunecoase, numită *gufurul*. Ea pătrunde într'o încăpere vastă care servea de antreu mănăstirei, pe la începutul secolului al XV-lea și se compune din două săli boltite suprapuse una peste alta și numite mai târziu de Ludovic al XI-lea sala de gardă și sala de guvernare. Ambele serveau de loc de întîlnire Ofițerilor. Din sala de gardă, o ușire conduce în curtea Bisericii.

Construcțiunea imensă e cuprinsă din trei etaje. Primele două înconjoară centrul și creștetul muntelui. Cel d'al treilea se ridică și deasupra stîncii. Vizitatorul ce urca aceste scări fantastice și străbate aceste încăperi imense e cuprins cu îngrijorare de sentimentul relativității sale. În mîntea lui, se perind rînd pe rînd marele figuri ale trecutului, ale unui trecut de credință și de glorie, ale cărui urme atît de expresive și de eloquente, ale căror amintiri improspătate de călăuza ce dă lămuriri, sunt atît de impresionante.

Aci sunt primele celule călugărești care invită la o adîncă meditație și reprezintă viața claustrală, lipsită pe soare, a religioșilor ce le-au locuit. Ceva mai departe este sala de liturghie a vechii Mănăstiri. Mai încolo, sunt inchisorile călugărilor al căror întuneric infioară. Iată în fine Biserica abațială a carei tindă se întinde măreață sub lumina ei discretă, sub înfățișarea ei rece și severă și a cărei tăcere impunătoare e turburată numai de șgomotul pașilor sau de respirația călătorilor. Ea păstrează încă unul din cele cinci clopote topite în timpul marii Revoluțiuni.

Un etaj mai sus, este sala oaspeților nu mai puțin largă nici măreață și a cărei boltă e sprijinită pe stâlpi imensi de granit. Aci, Francisc I. și-a primit oaspeții cu ocazia pelerinajului ce a făcut în 1518, la acest sanctuar al Archangelului, protector al Regilor Franciei. Era un omagiu adus sfîntului după tratatul de la Cambrai incheiat din indemnul și mulțumită diplomației machiavelice a acestui monarh, în așa zisul scop de a

pune temeliea unei păci perpetue în Europa, și în realitate în scopul de a adormi opinia publică europeană, pentru a prepara în liniște continuarea cuceririi Italiei.

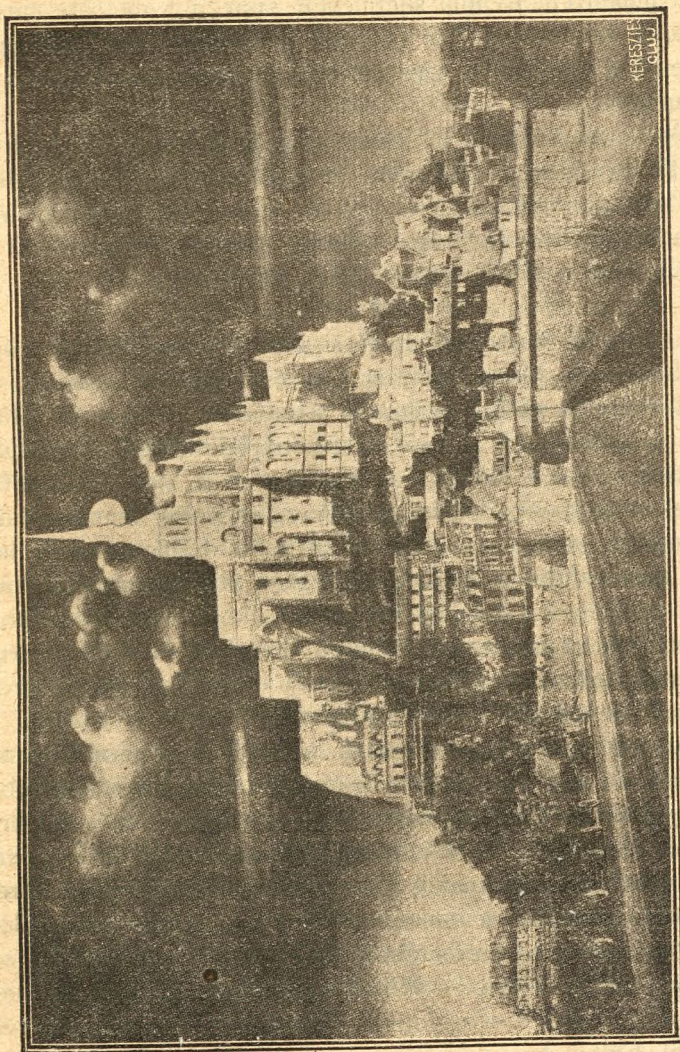
Tot aci e sala cavalerilor, stălucitoare încă de gloria trecutului. Aci Ludovic al XI. consacră viteaza rezistență a muntelui din 1425, în contra Englezilor. Rezistență care, după misiunea Ioanei d'Arc, este cel mai glorios episod al Istoriei militare franceze din secolul al XV-lea. Aci, recompensă acest drept Monarh rezistența eroilor ca Paynel și Estonteville și alții conferindu-le ordinul Sfântului Mihail. Lui i-se cuvine gloria de a fi eternizat recunoștința națională față de Sfântul Mihail pe care credința populară îl inrolase în capul protectorilor cerești ai regilor legitimi ai Franței.

O ușă discretă duce din sala Cavalerilor în sala de mâncare a călugărilor. Nu mai puțin impunător e promenoirul mănăstirei. El este înconjurat de un pătrat de galerii înguste, dar a căror înălțime imensă e susținută pe coloane de granit, artistic sculptate, încă din 1225. Singur spațiul din mijloc e sub cerul liber dar acel cer, singurul ce se vede la extremitatea înălțimei zidurilor, pare a fi un plan de intersecție al cerului cu pământul... Ceva mai departe, separat de celelalte încăperi prin ziduri groase, e cimitirul călugărilor. Tot la acest etaj sunt cisternele mănăstirei care alimentează și astăzi orașul cu apă. În fine, iață și cripta sau prima Bisericuță a Muntelui, construită de Sfântul Aubert.

Biserica cea mare a Muntelui este la ultimul etaj. Aci, se văd, păstrate intacte, ruinele turnurilor criptei părintelui Aubert peste care s'a construit noua capelă.

O scară frumoasă, numită scară de dantelă, săpată în piatră și ale cărei sculpturi artistice imită dantelele conduce deasupra capelei. De aci, se desfășoară sub ochii vizitatorului o panoramă imensă. Aspectul oceanului, acela al țărmurilor Normandiei și Bretaniei, văzute de la acea înălțime este extrem de impresionant. Lumea pare departe, pe veci departe și sufletul tremură sub imperiul unui sentiment straniu, de deliciu pentru adevăratul credincios de credința pentru ateul ce se simțe așa aproape de cer.

Cât a trebuit să fie de mândrii făuritorii acestor minuni, locuitorii de demult ai aceste misterioase stânci. Dar mândrii

Muntele Sfântului Mihail.

numai? Ei au fost și fericiți. Da, mai fericiți de cât noi. La adăpostul confortului și a unor bunuri înșelătoare de care nu aveau cunoștință, credința lor era totul; ea ara țelul suprem al

tuturor aspirațiilor lor. Ei găseau în ei însuși, elementele unei fericiri ce noi nu cunoaștem, stări sufletești înalte, puterea de muncă gigantică, avântul sacrificiilor supreme de care aproape nici nu-și dau seamă. Tot credința le inspira arta cea pură, eloquentă și sugestivă, care astăzi încă este gloria Franciei și triumful artei.

Atât prin trecutul lui eloquent și prin interesul istoric ce prezintă, cit și prin înfățișarea lui majestoasă, Muntele Sfântul Mihail se impune celor ce-l văd, de aceea el exersează astăzi încă o acțiune binefăcătoare asupra celor ce-l vizitează. El este o minune dar o minune palpabilă a credinței.

O cronică veche înfiripată și prin aluziuni multiple săpate în piatra sau în lemn, confirmată și prin tablouri artistice care se pot vedea și astăzi la muzeul Muntelui, afirma că Sfântul Mihail se arătase de două ori părintelui Aubert, sfătuindu-l să clădească acolo o Mănăstire. Sfântul s'ar fi îndoit de realitatea viziunii ce avusese, păstrând adânc secretul fenomenului al cărui obiect fusese și pe care îl atribuia halucinațiunii. Într-o ultima manifestațiune însă, la care erau și alții prezenți, Sfântul Mihail arătându-se din nou într'un nor de lumină și repetându-i din nou ordinul privitor la clădirea Bisericii, l'ar fi lovit la frunte pe Sfântul Aubert, cauzându-i o rană adâncă, ca să nu se mai îndoiască de adevărul apariției sale.

Aceasta minune se răspândi cu iuțeală fulgerului. Muntele din sărac ce era, deveni bogat, într'atât credința smulse obolul tuturor, până și a ultimului pescar, pentru clădirea sanctuarului Sfântului Mihail. Muntele continua a fi mai mult ca ori când, un loc sfânt de pelerinagiu. Carol cel-Mare fu cel dintii Suveran care consacra puterea minunilor muntelui, venind în anul 800 cu trupele sale în pelerinagiu la Muntele Sfântul Mihail.

Devoțiunea Sfântului Mihail fusese încă din primele secole ale creștinismului foarte popular în anumite provincii ale vechii Franciei. Cultul Arhanghelului se substituise aceluia al lui Belenus, care era Apolon al Galiei. Puterea secolelor nu a ridicat nimic din puterea acestei devoțiuni, care, alimentată de minunile Muntelui Sfântului Mihail, trebuia să atingă culmea în se-

colul al XV. Pretutindenea se ridicau Capele Arhanghelului, s'au bătut chiar monede cu chipul lui, într'atât acest cult a predominat asupra tuturor celorlalte culte ale Francezilor a-cestui secol.

Victoriile minunate ale Francezilor obținute în împrejurările cele mai grele confirmau această credință. Valoarea militară se hrănea ea însăși dintr'însa. Deasupra taberilor adverse engleze și franceze, o luptă tot atât de puternică se petrecea în lumea invizibilă între ocrotitorii acestor două națiuni, căci Englezii erau sub același imperiu al stărei sufletești a Francezilor; era lupta între Sfântul George și Sfântul Mihail. Englezii pretindeau cucerit Ile de France sub protecțiunea sfântului lor ocrotitor, acea a Sfântului George. De atunci credința pentru Sfânt Mihail dobândi-se în Franța o intensitate ce nu se cunoscuse până atunci. În culmea disperării, provocate de victoriile Englezilor pe pământul Franciei, ei nu vedeau salvarea de cât în Sfântul Mihail, care era prin virtutea lui războinică, singurul de natură a se putea opune Sfântului George. În aceste împrejurări, Carol al VII-lea hotărî ca toate steagurile lui să poarte imaginea Arhanghelului luptând cu sabia în contra unui șarpe. De aci, necesitatea de a păstra în mâinile sale, cu sanctuarul sfântului, fortăreața Muntelui Mihail, singura care nu căzuse în mâinile Englezilor.

Suntem în 1425, Muntele lipsit de proviziuni și de munițiuni e inconjurat de Englezi ca într'un cerc de fer. Englezii, francezi, însășii așteaptă dintr'un moment într'altul predarea lui. Credința asediaților însă întări rezistența lor. Tot ea triumfa de indoiala marinarilor din Saint-Malo care le întinseră mâna și ajutorul lor. Mica flotă ce echipară și cu care atacă pe neașteptate flota engleză ce ancorase în golful sfântului Mihail, îi puse pe Englezi pe fugă, Erau douăzeci și șase de ani de când Muntele Saint-Michel rezista atacurilor Englezilor. Efectul moral fu imens.

Patru ani mai târziu, după victoriile Francezilor datorite Ioanei d'Arc, în chiar ziua ridicării asediului cetății Orleans, se răspândi cu iuțeala fulgerului vestea că un cavaler, armat din cap până în picioare, apăruse în aer și călărise în văzduh trecând

prin mai multe sate pe deasupra locuințelor sătenilor care îl vazură. Cu câțiva ani mai înainte tot Sfântul Mihai se arătase Ioanei d'Arc, incurajind-o să ia armele pentru apărarea Franciei.

Iar când Ludovic al XI-lea fondă ordinul Sfântului Mihail, hotărându-i drept reședință Monăstirea ce bravase timp de mari de ani, cu capriciul valurilor, ura neimpăcata a Englezilor, el a voit nu numai să onoreze pe a tot puternicul protector care și-a apărat sanctuarul cu propria lui sabie, dar și să manifeste recunoștința sa către Arhanghelul, inspirator al Ioanei d'Arc, și printr'insa, instrument al mântuirii Franciei.

* * *

Mai puțin fericit ca Muntele Saint-Michel, Tombelainul, cu toată gloria lui de altă dată, căci și el fusese o fortareată, numai este locuit. In secolul al XVII-a, acela al splendoarei lui, el ajunsese proprietatea lui Fouquet, vestitul Ministru de Finanțe al lui Ludovic al XIV-a, care realizase în timpul funcțiunilor sale o avere imensă. Denunțat în 1667, Regelui, delapidator, Fouquet fu judecat sub instigațiunea lui Colbert, apoi închis în cetatea Pignerol unde muri după 19 ani de închisoare. Avera lui fu confiscată, iar fortificațiunile care se ridicaseră în decursul veacurilor pe muntele Tombelaine, fură din ordinul regelui complect distruse. De atunci, devenise Tombelainul cimitirul Călugărilor.

Ultimul supraviețuitor al Tombelainului pare a fi o supraviețuire timpurilor de demult. El devenise una din marile curiozități ale Muntelui Saint-Michel. Și n'tradevăr, vizitatorii Muntelui țineau să vadă pe acest pescar straniu, cu un fizic distins, cu o talie de atlet, cu o înfașisare mistică și care, mulțumită manierelor sale elegante, fu numit Marquizul de Tombelaine. El era singurul care mai îndrăsnea să locuească în singurătatea Tombelanului la care drumul din cauza nisipului cleios și foarte nămolos, devenise extrem de periculos. Cazurile frecvente de inamolare ale necunoscătorilor acelor locuri era una din cauzele principale ale nelocuiri acestei regiuni izolate. Nimeni în afară de Marquisul de Tombelaine nu îndrăsnea să se aventureze prin acele locuri, pe care el le traversa în toată securitatea în timpul refluxului.

Asemenea unui savant modern, el cunoștea mai bine ca

ori cine, toate fenomenele relative la flora regiunii și la influențele lunii asupra fluxului și refluxului, asupra schimbării timpului. Turiștii, corăbierii și pescarii îl consultau asupra timpului ce va fi, când voiau să se aventureze în mare, căci el nu se înșela nici odată în răspunsurile lui. Il era destul să cerceteze umiditatea solului sau a grantului stâței pentru a-și da seama de ori ce fenomen meteorologic. El cunoștea după direcțiunea vânturilor și după observațiunile influenței lunii asupra mării, locurile cele mai prielnice pescuitului, precum și rezultatele pescuitului în cutare sau în cutare loc.

Acest om era el un savant? să fi fost el vre un exilat ascuns sub sdrențele unui pescar, vre-o arătare, vre-un desnădăduit, sau un simplu aventurier? Nimeni nu știa și nimeni nu îndrăsnea să-l întrebe asupra originii lui. Nu se cunoștea nici împrejurările nici timpul locuirei sale în cetatea morților.

Dispăriția lui dintre cei vii fu tot atât de misterioasă ca existența și trecutul lui. În ziua de 3 Aprilie a anului 1892, puțin timp după marele flux și reflux al equinoxului, care dislocase și răsvrătise nisipurile golfului, fie că se incredință prea ușor cunoștințelor sale asupra fluxului apelor, fie că a mers hotărât înaintea soartei ce știa că-l așteaptă, s'a aventurat spre seara cu tot timpul amenințător spre peștera s1 din Tombelaine. Dar abia a plecat, norii se descărcară și apele înaintând cu repeziciunea lor vertiginoasă, îl ajunseră. Inotător de forță, el luptă cu indirjire în contra valurilor imense, menținându-se ori ridicându-se successiv de asupra lor. O mână de om mai îl separă de uscat, când lipsit de forțe, el căzu fără simțire și se adânci în nămol.

Și așa dispăru ultimul viețuitor ce îndrăsnise să pue piciorul pe misteriosul Tombelaine. Neconsolat de aceasta pierdere. Tombelainul nu ia supraviețuit: lipsit de viață, gloria trecutului lui se stinse încetul cu încetul, în timp ce Muntele Saint-Michel, sentinela neobosită a acelor locuri denunță gloria trecutului și, prin splendoarea prezentă, puterea făuritoare și mântuitoare a credinții.

Mămica Lisica, Cluj, 1928.

Fulgi.

Fulgi . . .

Zăpadă . . .

Da! „Există“ și albul în „existența noastră!“ (Fie că acest alb e numai zăpada, norul, ori chipul mortuar al lunii în nopțile când o sug vărcolacii sufletului vag, neliniștit, de o lasă pe cer că o imagine goală, imutilă în zorii zilei, ca inutilul unei nopți petrecute în nesomn și neliniște.

Mai există și albul de calciu al scheletului, de la o vreme și el imaculat (atunci când a ajuns aproape de ultima expresie.) Și pe toate culmile apropiate de cer există albul strălucitor de ghiță.

Mai există și albul creștetelor celor împăcați cu soarta. (Alb adus de zile negre.)

Toate culorile : albul.

Îmaculatul alb . . .

Dar zăpada primelor zile de Decembrie, mă face să le uit pe toate celelalte.

E o zăpadă moale, cuviincioasă, blândă. (Eu cred că dacă ași scoate mâna pe geam, mi-ar cădea picuri călduți ca puful de găină — pe mână —.)

E o zăpadă cuviincioasă, da! Ascunde cu atâta grije ră-mășițele anului pentru a primi bine Crăciun. (Își face curat în casă — cum s'ar zice. — Drăguța ipocrită!)

Sufletul e prins într'o visărie ușură, ca gândacul în piatra unui inel egiptean.

Tăcere.

Tic-tac.

Și doar nu e ora visării. (Care e ora visării?) Ci 8 ceasuri dimineata.

Dar e cea dintâi zăpadă a anului.

2 Decembrie.

Mă ghemui în mine ca un motan pe cuptor, la căldură și-mi forc firul gândurilor. Zăpada asta desparte de lume. E trecerea de la aeeva la vis. E un domol început de poveste, istorisită de o bunică bătrână, bătrână ca . . . vremea . . . Zăpada mă acopere cu liniște, ca o blană moale. Privind fulgii, îi aud par'că cum cad.

Și sufletul meu fuge, mic, printre copacii uriași, în țara pierdută a Copilăriei.

În țara depărtată, prin ceață scânteetoare.

Moldova mea, nu e a munților înalți, ci a sesurilor monotone, fără gând ascuns, molatece. Nimic nu e mare în largul cerc al zării, pentru-că nimic nu e semeș, nimic colțos, nimic frământat. Doar o mare galbenă de grâu ce-ți ajunge la umeri sărutându-ți șoldurile, mângâindu-ți sânii, aplecându-se mlădioasă ca trupul fetelor de-acolo.

Moldova mea e un lan de grâu.

Moldova gândurilor senine, a cerului limpede, a ierurilor aspre, a oamenilor buni, molateci, primitori.

Moldova

Și iată-mi casa . . . și cele două terase . . . și olendrii pe scările de piatră . . .

Într'un scaun larg, iată-l pe „domnul profesor“ (acum știu că era domnul Iorga) pe care-l priveam totdeauna cu admirație, pentru-că era mai înalt decât celălalt „domn profesor“ (acum știu că acesta era domnul Cuza), și cu mult mai înalt ca mine. (O! E mult de-atunci! Ei erau prieteni, iar eu aveam 7 ani . . .)

. . . Un punct luminos (care mă hipnotizează încă) chiseana cu dulceață de cireșe negre, (negre și lucioase, dulci-amării, parfumate), în care-mi vagabondau degetele cu o dibăcie rară..

Iată și capra pe care Maria rusoaica mi-o înhama la cărucior, și Norma cățeaua albă a tatei pe care el o scăpase de la călău, Norma cea creancioasă cu ochi cinstiți de . . . câine, care — atunci când eram încă un „prod“ și plângeam

își punea labele pe marginile leagămului — zice-se, — și mă legăna; care mai târziu, — tovarăș drag — îmi mușca de pulpă „calul“, să ducă mai repede căruciorul, de fugeam toți cinci ca urmăriți de ieie, (adică Maria rusoaica în cap, capra după ea, Norma după capră, căruciorul și eu . . .)

Iată și lumea mea de păpuși, fiecare cu infirmitatea ei, dar fiecare cu un rol, cu o bogată viață aparte, mai colorată atunci, decât viața așa cum o văd azi la mulți oameni.

Zarzărul... fântâna... florile... și mirosul de busuioc de sub icoanele din odaia bunicăi mele cea cu glas, mână, și poale de zână; zână a odăii semi obscure și căptușită din tavan până jos, pretutindeni cu scoarțe lucrate de ea dela torsul lânii, până la culori, model și război... Bunica mea cu chip de domniță, frumoasa bătrână care n'a cunoscut „bătrânețile“ . . ., care-mi cânta săltându-mă pe brațe lângă foc:

Ciobănaș cu oile, ciobă-ciobănaș

Îndrăgite-ar ploile, ciobă-ciobănaș . . .

Iată și salcâmul, dragul salcâm. Mă lipeam de trunchiul lui și ascultându-i cu inima oprită tremurul, îmi părea că sunt una cu scoarța aceea tare, și că seva trunchiului său curge și 'n vinele mele.

Și vântul fâș . . . fâș . . . Iar umbrele . . . Ei bine, umbrele de salcâm îmi păreau mai minunate ca oricare altele. Niciodată n'am mâncat lucru mai bun ca nucile „acelea“ pe care le aduceam sub copacul favorit, le striveam între două pietre de-mi înverzeam mâinile, amărându-mi câteodată și gura. Dar ce-mi păsa! „Motanu“ ghemuit și atunci . . . torcea frumos . . . note albastre . . . (Știam de pildă că într'o căsuță lipită de gardul din fund al grădinii, lângă merii pădureți, trăește baba din poveste. Vedeam doar spatele gălbui al căsuței, cu un singur ochi de geam lat cât o palmă, acoperit cu un jurnal îngălbenit de vreme, veșnic acoperit. Mă furișam până acolo, pe sub copaci, cu inima strânsă, și ca să-mi dau o țintă, (pentru-ce?) rupeam un măr acru. Și-mi părea atât de frumos mirositor, minunatul măr!

Visare ... magie ... Proiectarea în afară a unui ce necunoscut din tine, care te urmărește o viață.

Ehei! Poveste, poveste! Înainte mult mai este!

Fulgi ...

Sufletu-mi pare o ramură de iarnă, înflorită cu regrete, cu flori de ghiață și de vis care vor rodi ... când? ...

LIA JACQUIER

studentă.

Altă bogăție . . .

Am cutreerat țara 'n lung și lat și am cunoscut lume multă, tare multă și de tot felul. Am văzut și oameni bogați, cărora nimic nu le lipsea, aveau: palate, mașini, trăsuri, haine scumpe, mâncări alese, petreceri, servitori...

Dar am cunoscut mulți, tare mulți oameni săraci, cari n'aveau: nici casa lor, nici haine bune, nici belșug și unii... nici măcar o pâine!

Și dintre bogați, am văzut câți-va, cari aveau și *suflet* și în totdeauna căutau, să îndulcească și viața celor necăjiți. Dar am văzut și mulți, tare mulți oameni, cari se închideau în mijlocul bogăției lor ca într'o cetate, fără a ține seamă, că în lumea aceasta râuri de lacrimi curg, din cauza sărăciei, și că... trebuiesc uscate!

Să știi, că mâine vine proprietarul, să-ți ceară chiria și tu nu i-o poți da; să știi, că mâine trebuie să te duci la slujbă și n'ai cu ce te încălța; să știi, că trebuie mâine să faci focul, căci ești în miez de iarnă, și azi ai ars ultima așchie de lemn; să știi că mâine copiii flămânzi îți vor cere pâine, și tu n'ai cu ce să le astâmperi foamea...! Și să mai știi, că în lumea

asta atâți oameni trăesc, risipind banii fără rost și nu din munca lor, ci din norocul ce-au avut de a moșteni avere sau din felul cum au știut să-și *potrivească afacerile...?!*

Să le simți toate astea, să le știi, să te doară... Și?

...Și mâine copiii tăi să n'aibă pâine? Dar poate fi ceva mai chinuitor? Poate ceva să-ți întunece mintea mai tare? Există ceva care să-ți clatine mai mult credința?

Și, totuși în sufletul omului necăjit trăește o rază de speranță, pe care, în momentele cele mai grele, se sprijină.

Bogăția? dar cine n'o dorește? Când chiar cu o muncă extrem de grea, ai reușit, să-ți asiguri doar bucata de pâine, ca să nu mori de foame, asta e destul?

Bogăția trebuie prețuită, pentrucă-ți dă puțința, să trăești viața în întreg complexul ei; și-ți dă puțința, să usuci multe lacrimi, *dacă vrei.*

Dar mulți, foarte mulți din noi, care n'au avut parte în viață, nici măcar de răsplata dreaptă a muncii noastre — *așa ne-a jost norocul* — și cari *n'am simțit nici odată, ce înseamnă a fi bogat, noi iubim altă bogăție: Bogăția sufletului!*

Pe aceasta o simțim, căci există în cele mai tainice fibre a întregii noastre ființi.

Această altă bogăție, care nu are nici fastul luxului, nici feeria petrecerilor ca'n basme, nici belșugul risipei, nici nimic din cele pământești, are însă o strălucire mai vie ca aurul, are raza de soare scoborâtă de Sus și adâncită pentru totdeauna în suflet.

...*Are raza de soare...!*

Dr. Henrieta V. Gavrilescu.

Cocoșata.

Era în ziua de 9 Septemvrie, orele 10 jumătate, când doamna Manoliu, profesoară de clasa III-a primară dela școala „Cuibul cu Barză“, fu chemată în cancelarie de doamna directoare.

— Uite pentru ce te-am deranjat din clasă, d-nă Manoliu. D-na Bibicescu ne aduce o elevă nouă, unicul său copil. Până acum a fost preparată în casă, are examenele trecute la stat și toate certificatele în regulă și complete. Ași dori să faci astfel ca viitoarele ei colege să nu fie rele față de dânsa, mai ales că copila a cerut singură să fie înscrisă la școala noastră.

— Bucuros, d-nă directoare; îmi voi da toată osteneala să mulțumesc și pe d-nă și pe micuța mea elevă, răspunse d-na Manoliu, uitându-se cu milă la fetiță care era cocoșată.

— Cum te cheamă ?

— Valentina.

— Să mergem atunci în clasă chiar acum.

— Vă sunt recunoscătoare la amândouă, dragele mele, — zise d-nă Bibicescu privind cu lacrămile în ochi scumpul ei copil infirm, care se depărta cu profesoara. În gândul ei se întreba cum va fi oare primită în clasă de celelalte eleve? Nu o vor umili vorbind pe socoteala infirmității ei? Nu își vor bate joc de dânsa, impunându-i suferinți, când ea numai de frica aceasta nu o dăduse la școală până acum ?

D-na Manoliu intră în clasă, iar d-na Bibicescu plecă, după ce anunțase pe directoare că va trimite la 12 guvernanta ca să o aducă acasă.

La intrarea doamnei elevele din clasa III-a se sculară în picioare.

Stați jos! — zise profesoara — și luați bine aminte la ceea-ce vă spun. V'am adus, cum vedeți, o colegă nouă, *o nepoată a mea*, pe care o cheamă Valentina Bibicescu. E cuminte, e silitoare, e bună la suflet și e foarte miloasă. Băgați bine de seamă și aduceți-vă aminte că nu mi-a plăcut niciodată să laud pe cineva fără să merite cu adevărat și prin urmare, nici acum nu spun decât adevărul, cu toate că este vorba de nepoata mea. Jenico, tu care ești cea d'întâi din clasă și cea mai cu minte, mă înțelegi ce vreau să zic. Ți-o dau deci în grija ta, și vă repet încă o dată că sper mult să vă iubiți între voi așa cum trebuie să se iubească fetele bune între ele.

D-na Manoliu apăsase de două ori pe cuvântul „nepoată“ tocmai pentru a impune elevelor ei grija și mai mare față de mica nenorocită.

Jenica o luă de mână și se așezară amândouă în banca treia. Aproape imediat se auziră în spatele lor râsete înăbușite, vorbărie încurcată și înceată, și, când una când alta, fetele se ridicau în picioare, pentru a examina cocoșa copilei.

— Marinescu, treci în genunchi! Fotescu, ieși afară! Andreescu, pleacă acasă! Și acum, vreau liniște!

Lecția se urmă mai departe în făcere complectă. Clopoțelul sună pentru recreația de 11 ore. Toate elevele ieșiră fericite în curte, ca să se joace. Valentina rămase singură câteva clipe; dar deodată Jeana, care urmase pe d-nă cu niște caete în cancelarie, se reîntoarse în clasă și, cu blândețe, o luă și pe dânsa în curte.

Toate colegele se uitară urât la ea; apoi se învoiră să nu se mai joace cu ele. Clopoțelul sună de intrare și lecțiunea reîncepu.

Din acea zi, în mod spontan, se legă o duioasă prietenie între cele două copile părăsite.

Să vedem acum cine era Jenica Stoian.

Orfană de tată din 1913, ei care avea patru copii, îi creștea cu greu din mica ei pensie de 70 de lei. Când ai însă copii buni, suporți mai ușor încercările grele la cari te supune bunul Dumnezeu. Și astfel și sărmana văduvă trăia cu curajul și încrederea în zile mai bune. Harnica femeie, pentru a face față cheltuelilor, muncea și în afară, ocupându-se în același timp și de educația sufletului și de a spiritului copiilor ei.

Trecu anul III. trecu și al IV-lea, închegând tot mai mult prietenia dintre cele două fete. In clasa IV-a Valentina luă premiul I, Jenica pe al II-lea și totuși nici un grăunte de gelozie nu se strecurase între ele.

La finele anului al IV-lea d-na Manoliu, înainte de a se despărți de elevele ei, găsi cu cale să întrebe pe fiecare în parte unde vor urma dela anul. Unele intrau în școala centrală, altele la călugărițe, câteva la diferite pensioane; numai Jenica tăcea.

— Dar tu, Jenico, ce ai de gând să faci?

— Voi rămâne acasă, răspunse ea înecată în lacrimi; măicuța nu are bani pentru taxe.

La aceste cuvinte Valentina puse capul în piept și începu a plânge în surdină.

— Dece plânga Valentina mea, — o întreabă d-na, ridicându-i cu blândețe capul de sub bărbie?

— Doamnă, ași fi cruzut că nu mă voi despărți niciodată de Jenica Stoian; o iubesc ca pe o soră. Acum isbucni în lacrimi.

D-na Bibicescu, care intrase de câteva minute și care fusese martoră la toată scena, interveni la timp, ca o providență, pentru a liniști ambele prietene.

— Nici nu văd nevoia să vă despărțiți, zise ea, veți merge la acelaș pension și tăticu va plăti pentru amândouă.

— Bravo! se auzi deodată răsunând în toată clasa. Bravo! Și toate colegele aplaudară de bucurie.

In adevăr, d-na Bibicescu știu să se țină de făgăduiala ce făcuse. Ambele surori adoptive, cari nu se despărțiseră nici în cursul vacanței celei mari, fură date în anul ce urmă la pensionul Petrescu, așa încât prietenia dintre ele deveni tot mai strânsă.

Prin luna Aprilie, însă, Valentina încetă de a mai veni. Directoarea se întreba care ar putea fi cauza, mai ales că era una dintre cele mai exacte eleve. După o săptămână trimise pe Jenica să vadă ce s'a întâmplat. Valentina era bolnavă de o congestie pulmonară cu caracter de pleurezie. În fiecare zi o colegă trecea pela dânsa ca să întrebe dacă e sau nu mai bine. În ziua de 4 Mai muri și a doua zi sosi la școală dureroasa știre care mâhni întreaga elasă. Părinții erau nebuni de durere.

La înmormântare asistară toate colegile în rochii albe, făcute de d-na Bibicescu. Imediat după cortegiul urmau d-na Manoliu și d-na Stoenescu, directoarea școlii „Cuibul cu barză“.

După înmormântare se găsi sub căpătâiu ei, unde zăcuse numai 12 zile, un caețel mic pe scoarțele căruia era scris cu litere mari: „Viața mea, cu durerile și bucuriile mele“.

Ascultați să vă citesc și vouă câte ceva din acest caet, iubiiții mei copii:

1 septembrie 1914.

În sfârșit, cred că am convins pe măicuța să mă dea la o școală a statului. Mi s'a urât toată ziuica singură, numai cu nemfoaica lângă mine. După Sf. Maria voi fi înscrisă la școala „Cuibul cu barză“, din strada Stirbei-Vodă. Ce vor zice fetele când mă vor vedea cocoșată, dacă și Paulică, vărul meu, tot râde câte odată de mine?

9 septembrie 1914.

Azi m'am dus cu măicuța la școală. Mi-a venit destul de greu când am văzut-o că pleacă și eu rămân între streini. Am fost tare și nu am plâns. În clasă, doamna de a III-a, căci nu știu încă cum o chiamă, m'a prezentat drept nepoată a ei. Dece oare? Eu cred că a spus astfel numai pentru a inspira puțină frică elevelor, ca să nu râdă de mine. Ce bună doamnă!

Dece nu am fost și eu fără cocoșe?

12 septembrie 1914.

Fetele rele cam râd de mine câteodată. Ce bună e însă Jenica Stoian! Mă îngrijește ca pe o soră mai mică. Indată ce o colegă răutăcioasă mă atinge, dânsa intervine și-mi ia apăra-

rea cu energie. Pentru că se are bine cu mine, s'a pus rău cu toate kolegele celelalte. Ce suflet bun! Ce mult mă iubeste! Eu ași fi voit s'o duc cu trăsura acasă la ea, dar nemțoaica mi-a interzis zicând că nu e frumos să mergem alături de un copil așa de zdrențaros. Schimbă oare îmbrăcămintea pe om, dacă sufletul e rău? Și nu se ascund de multe ori sufletele cele mai nobile sub cele mai vechi zdrențe? Voi cere lui tăticu bani ca să-i cumpăr o rochiță nouă de Crăciun.

27 decembrie 1914.

Azi a fost Jenica pela mine cu rochița ei cea nouă. Ce frumoasă era! Ne-am jucat cu popicele, am cusut pentru păpuși și am citit din poveștile lui Grimm. Am petrecut foarte bine. Când sunt și eu cu cineva cu care mă înțeleg bine, uit de infirmitatea care mă torturează. Ce rău a fost Dumnezeu cu minel!

23 iunie 1915.

Nu am mai scris de mult în cașelul vieței mele. Am terminat clasa IV-a primară. Am fost clasificată I-a; Jenica nu a avut nici un parapon pe mine. Măicuța și tăticu, spre a-mi dovedi bucuria lor, mi-au făgăduit să luăm și pe surioara mea adoptivă la moșie pentru vacanța cea mare. Ce buni sunt părinții mei cu mine!

15 august 1915.

Ce bine petrecem aci la țară împreună! Aerul e curat și plăcut; natura e veseală. Tata a dorit să fim îmbrăcate la fel ca să nu-i pară rău Jenichii că ea este îmbrăcată mai prost...

Și astfel urmează zi după zi jurnalul ei până în ziua care a precedat moartea ei. Mai 3. Ultima ei dorință se adresează printr'o scrisoare părinților ei. Este o scrisoare duioasă și tristă care mișcă pe cel care o citește.

2 mai 1916.

Iubiții mei părinți

„Aseară când ați venit cu doctorul lângă mine, mă prefaceam că dorm, în dorința de a afla adevărul cu privire la însănătoșirea mea. Am auzit astfel când de alături se spunea ocolind că nu poate garanta de însănătoșirea mea. De aceea, înainte de a muri, vă adresez aceste ultime rânduri cu rugă-

ciunea de a executa dorințele mele așa cum vă scriu, dacă, bineînțeles, vă este cu putință.

Nu-mi pare rău că mor. Conveniți și voi că viața îmi era o povară. Cu cât creșteam, cu atât mâhnirea ce simțeam din cauza infirmității mele lua proporție mai mare. Un corp sănătos, o minte ageră, un suflet curat și bun, toate erau întunecate prin defectul ce prezintăm. Eu nu putem deci fi fericită niciodată, căci vitregia soartei îmi luase posibilitatea încă dela naștere. Eu nu puteam fi pentru voi apoi decât un nesfârșit prilej de durere.

Am avut însă în cei 2 ani și iumătate de școală clipe fericite, cari m'au făcut să sufăr mai cu răbdare soarta mea tristă. Am iubit mult pe d-na Manoliu, prima mea profesoară, căreia, drept recunoștință, vă rog să-i trimiteți un dar frumos din partea mea.

Am adorat apoi pe surioara mea adoptivă, care mi-a micșorat durerea când atingea câteodată culmea și care a suferit mult pentru mine, din partea colegelor ei.

Dacă nu v'ar supăra ași dori să o luați pe lângă voi în locul Valentinii voastre, spre a vă aduce o mică mângâiere. În orice chip, veți contribui mult la odihna sufletului meu; în caz că nu se poate cecece am spus mai sus, v'ași mulțumi mult dacă o ajutați așa cum ați făcut cu fetița voastră iubită.

Nu plângeți, nu fiți mâhniți. De acolo din cer vă voi proteja și voi fi cu mult mai fericită ca pe pământ, căci, transformându-mă în înger, îmi cresc aripi și acoperă cecoasa care făcea cauza nenorocirii mele. Adio dar, scumpă măicuță și iubite tată; Dumnezeu cu voi și cu surioara mea adoptivă!

Doamna Bibicescu dădu jurnalul copilei sale directoarei, spre a fi citit colegelor ei la școală. Fu o întrunire solemnă în ziua în care, în sala cea mare de serbare, întreaga școală luă cunoștință de jurnalul camaradei lor iubite. Toate plângeau cu hohot.

A două zi, d-na Manoliu făcu la fel cu școala ei.

În interval de o lună testamentul micet Valentina fusese executat întocmai.

D-na Manoliu primi ca dar un frumos ceasornic de aur cu briliante, pe care îl întovărășea un portret mare al elevei protejate.

Jenica Stoian se mutase la d-na Bibicescu care, după formalitățile obicinuite cerea acum înscrierea în școală pe numele de Jeana Bibicescu.

Morală.

Vedem așadar, iubiți copii, că Dumnezeu nu părăsește niciodată pe copiii cei buni și cuminți.

Jenica, fără să aștepta vre'un bine în viitor, avusese milă de mica infirmă, pe care o numea soră adoptivă și, în ciuda prietenelor ei care o batjocoreau că se împrietenise cu o cocoșată, era tot mai apropiată, tot mai bună cu dânsa. Astăzi Jenica e fericită și bogată și este în măsură să ajute și pe mama ei și pe scumpii ei frațiori.

Fiiți așadar întotdeauna miloși față de cei infirmi; nu râdeți niciodată de ei, căci le măriți suferința care, și așa, le este destul de mare.

1 Octombrie 1928.

Mamica Lilica.

Vouă martirilor I. Ciordaș și N. Bolcaș.

Voi sunteți în ori ce clipă printre noi, martiri slăviți
 Voi plutiți în imn de glorie și-n al rugii psalm plutiți.
 Chipul vostru 'n ori ce vreme, pretutindeni îl vedem,
 îl avem în gând și'n suflet și în inimi îl avem...
 Îl simțim în falfăirea tricolorului iubit,
 Sdrențuit, scădat în lacrimi și în sânge botezat
 Pentru a cărei mântuire viața voastră ați jertfit...

El e'n frunza ce doinește jalea noastră din trecut,
 El e'n dragostea de țară ce ne-a fost odată scut;
 E'n amurgul dus de vremuri și în frumosul răsărit,
 E'n icoana de mărire a visului ce-ați implinit!
 O dormiți, dormiți în pace, mucenici ai datoriei...
 La mormânt veghiați falnic steagul scump al României.

Doina Delacriș.

20 Martie 1925.

Activitatea Societății „Reuniunea Femeilor Creștine“ din Cluj.

Înainte de a enumera toată activitatea noastră desfășurată de la înființarea Societății din 5 Februarie 1925 până astăzi, doresc să arăt întâi punctele din Statut care se referă la scopul Societății „Reuniunea Femeilor Creștine“ din Cluj.

Scopul Societății noastre este :

- 1) Unirea sufletească a femeilor creștine din Cluj.
- 2) Stabilirea de raporturi strânse între Societatea noastră, Societățile Creștine și Societățile Studențești din Cluj și din întreaga țară.
- 3) Ajutorarea Studenților lipsiți de mijloace.
- 4) Protejarea morală și materială a văduvelor și orfanilor din Cluj.
- 5) Sprijinirea ori cărei inițiative Creștine, care este în concordanță cu scopul societății.
- 6) Sprijinirea, în special a industriei și comerțului creștin.
- 7) Înființarea și sprijinirea Cooperativelor Creștine.

Suntem 40 de membre active în Soc. „Reuniunea Femeilor Creștine“ din Cluj, care solidar și în ori ce împrejurare ajutăm pe ori care persoană valoroasă, care apelează la sprijinul nostru material sau moral.

Comitetul Societății:

Elena Pop Hossu-Longin
Prezidentă de onoare.

Dr. Elena Bratu, avocat,
prezidentă.

Marietta Cătuneanu
vice-prez.

Virginia Gh. Pamfil
vice-prez.

Iordana Blebea
casieră.

Elena Tofan
secretară.

Membre în comitet:

Maria Dima, Livia Boilă, A. Dr. Pop, Miți Dr. Hațieganu, Lucreția Căp. Beleuță, Lia Esanu, Lucreția Dr. Barbul, Maria P. Barișiu, Maria V. Onișor, Nela Dr. Stanca, Irina Dr. Stanca, V. Borza, Zina G. Moroianu, Maria A. Ciortea, Elisa Abramescu, Rozalia D. Hancu, Sabina Ing. Hoissescu, Ana I. Lupaș, A. Roșcă, Ida Breban, A. Ionescu, V. Boer, Dr. Alma Popoviciu Mohora, Eugenia Columb, Maria Perța, Eugenia Anton, M. Atanasescu, D. Ghișă, Elena Olaru, Olga Constantinescu-Delabaia, Elena Tolciu, A. Cioran, Ana Lazar, Maria Istrate, Dna Colonel Nicolau, A. Pușcariu, Dna E. Ștefănescu.

Faptul care ne-a hotărât în special la înființarea acestei Societăți este credința fermă că un popor nu poate trăi în viitor de cât pregătind în prezent generația tânără, dându-i toată atenția să fie sănătoasă trupește și sufletește.

În acest scop ne-am propus să înființăm o cantină studențească prin care am putea realiza amândouă aceste deziderate. Pentru cantină avem însă nevoie de un local și de fonduri anuale de întreținere. În privința localului am obținut promisiuni dela Consumul Funcționarilor din Cluj să pue la dispoziția Societății „Reuniunea Femeilor Creștine“ din Cluj două odăi și bucătărie pentru a se înființa *Cantina Studențească*, dar, aceste încăperi sunt ocupate și până în prezent de un funcționar care încă nu s'a putut evacua.

Am intervenit și la municipiul Cluj să ne dea cu un preț mai moderat două camere în imobilele Municipiului, dar toată

cererile au rămas ne soluționate până în prezent, cu toate că în Consiliul Comunal Dna Barbul a intervenit și susținut în mod continuu cererea noastră.

Am intervenit de asemenea și la Rectoratul Universității să ne pue la dispoziție două odăi în anexele Universității, care sunt ocupate fără drept de niște servitori ai facultății de drept, dar nici aci nu am avut mai mult succes.

În ultimul an am intervenit și direct și prin Domnul Amos Frâncu la Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român „Astra“ din Sibiu, pentru a executa actul de ultima voință a două mari donatoare: Ana Bădilă, născută Moldovan și A. Moldovan, născ. Farkaș, care au lăsat „Fondul întru memoria Dimitrie Moldovan“ cu menirea de a se creia în Cluj *un internat pentru Studenții Universitari*. Actul de donație conține o casă în Sibiu, care valorează mai multe milioane, socotindu-se chiria pe afătea ani din 1900—1922, procentele acelor sume și alte efecte de bancă.

La adresa noastră ni-se răspunde: cu sumele mobile la dispoziție și cu prețul realizat la timpul oportun prin vânzarea casei, Comitetul Central al „Asociațiunei“ speră că va putea realiza frumoasele intenții ale marimonioaselor donatoare ridicând în Cluj pentru studenții universitari români, fie în grădina Petran, astăzi proprietatea „Asociațiunei“, fie pe alt teren potrivit un internat pentru studenți.

Acest internat odată construit Comitetul Central al Asociației s'ar simți prea fericit a putea concedea gospodăria internă a Căminului unor persoane animate cu gânduri atât de frumoase ca cele ale Doamnelor ce fac parte din Soc. „Reuniunea Femeilor Creștine“ din Cluj.

Am intervenit pe lângă toate Soc. ungurești și săsești din Cluj, ca împreună cu Societatea noastră să ne ocupăm de îngrijirea mormintelor eroilor. Societatea noastră a luat parte la primirea tuturor femeilor române care au venit la Cluj să fie conferințe și a sprijinit și organizat concerte, pentru artistele române care au venit la Cluj.

Societatea R. F. C. ajută zilnic studenți dându-le bani

pentru chirie sau pentru taxe sau îmbrăcăminte, ori intervenind pentru a obține funcții, ori înlesniri de taxe sau pentru a intra în Căminuri ca să poată învăța carte în condițiile cele mai bune.

Concretizăm — în fie care an am trimis câte doi studenți la stațiunea climaterică „Colibița“, plătind câte 2100 lei pentru fie care; anul acesta au fost trimiși o elevă dela Școala Normală de fete din Cluj și un student având și o voce admirabilă de bas, a fost ajutat să capete și un loc în corul Operei din Cluj. Altui student orfan fiu de preot am plătit chiria pe 3 luni, l-am pus în orchestra militară ca violonist, l-am înscris și la Conservatorul din Cluj, i-am dat hrana zilnică 4 luni și astăzi e admirabil plasat și nu mai are nevoie de ajutorul nimănui. Unul elev orfan de război i-am dat cărți, l-am protejat de și-a dat examenul de clasa a III-a și a IV-a de liceu, i-am dat haine și am intervenit de a fost scutit de taxe și astăzi e ajutor de notar și se află iar pus la adăpost.

Un elev orfan dela Școala Normală din ultimul an, care trebuia să facă lecție de probă în fața unei clase, fiind lipsit de haine și de ghete, se găsea într'o stare de jenă ne mai pomenită în preziua a celei lecții de probă. Soc. R. F. C. din Cluj l-a îmbrăcat din cap până în picioare, i-am dat și bani de tren la sfârșitul anului și acum e un învățător model.

Pentru 3 orfane de război am intervenit de au obținut cărți, ghete și stofe de haine.

Un alt student, de la Academia Sup. de Comerț, căruia i-s'a dat hrana un an de zile, taxe de examen și i-s'a plătit chiria pe 6 luni, astăzi e salvat și trăește prin propria lui muncă.

O studentă de la Academia Sup. de Comerț fiind grav bolnavă, am intervenit de a intrat în spital și i-s'a dat hrană tot timpul cât a stat în spital.

Un student de la Politehnica din Timișoara, fiind extern, i-s'a trimis bani de și-a plătit chiria pe 6 luni până la sfârșitul anului școlar; în anul următor acest student a putut intra în Căminul școlii.

Unui orfan de război i-am dat bani de drum el și-a găsit loc într'un atelier în Dej.

În anul acesta studenții închiși în preveație în închisoarea militară din cauza incidentelor regretabile dela Oradea și Cluj li-s'a trimis zilnic câte două feluri de mâncare, lapte și pâne. După ce au fost judecați și achitați — deci nevinovați — Soc. R. F. C. din Cluj le-a dat și bani să plece acasă, acelor care nu au avut alt ajutor din partea nimănuî.

Un student orfan de război care din cauza unui accident a căpătat o paralizie parțială, fiind internat la neurologie, a fost ajutat cu bani, haine, ghetete și i-s'a dat și bani de drum să se înapoeze acasă.

Am deschis un debit de tutun pentru o văduvă de război care avea trei copii.

Pentru un invalid de război orb, căruia i-a ars și casa, s'a dat 500 de lei și a fost ajutat ca să mai adune și alți bani pentru primele luni grele în urma nenorocirei pe care a avut-o.

Am ajutat un bătrân de 90 de ani sinistat de și-a construit o colibă de scânduri, unde-și trăește azi restul zilelor lui.

Am ajutat pe un profesor orb, foarte inteligent și cult, cu bani deoarece a avut nevoie să-și îngrijască pe copilul său bolnav.

Zilnic tritem câte un litru de lapte pentru un copil orfan. Am așezat un monument la mormîntul celui mai bun elev orfan de război Vințe P. dela Școala de Meserie Principele Carol; s'a făcut și un parastas, unde s'a adunat mult popor, s'a ținut cuvântări ocazionale lăudând munca și cinstea și încurajând elevii la meserii. Cu acest prilej s'a împărțit colivă și colaci după datina creștină.

Toate Doamnele Societății au fost prezente și au stat de vorbă cu poporul adunat în mare număr.

Am luptat din răputeri în mod continuu de am parvenit să fie scos din directorat directorat de tristă memorie Cantaragiu de la Șc. de Meserii Principele Carol, care împreună cu cei doi fii ai săi și cu soția lui martirizau, ca pe vremea închiziției, pe bieții orfani dați în grija lui.

Soc. R. F. C. a luat parte la adunare de fonduri prin colectare la toate ocaziile și pentru toate societățile, dând totdeauna cele mai frumoase rezultate.

În anul 1927, când am depus cutiile cu banii colectați pentru Mormintele Eroilor — la Comenduirea Pieței, am cerut să se ea la Proces-Verbal că jumătate din suma colectată în Cluj să fie trimisă de Societatea Mormintelor Eroilor din București pentru a se construi o casă pentru corpul de gardă de la Cimitirul Eroilor din Cluj. Suma s'a admis, dar cu intervenții continui abia în anul acesta am putut-o obține. Am intervenit și la Municipiul Cluj și la Regionala Mormintelor Eroilor din Cluj și astfel am complectat suma de 57.000 lei cu care acum s'a și construit casa corpului de gardă, care era absolut necesară.

La apelul Societății R. F. C. s'a depus bani pentru coroane și s'a format 4 fonduri: Gh. Dima, Stănescu Papa, Popovici Bayrenth și Mădy Eliad cu scop de a servi să se ajute din ele elevi valoroși și lipsiți de mijloace. Cele dintâi trei fonduri sunt depuse la Banca Albină cu libelele se găsesc în casa de fier a Conservatorului de muzică și declamați din Cluj; fondul al IV-lea e în posesia Soc. „Frăției Regina Maria“, căci Mădy Eliad a fost inițiatoarea și creatoarea Societății Frăția Regina-Maria. Azi Mădy Eliad a dispărut dintre noi.

Al șaselea punct din statutul nostru l-am îndeplinit ajutând și sprijinind Consumul Funcționarilor din Cluj, care astăzi și-a luat un avînt mare, pentru că la rugămintea noastră Dl Profesor I. Cătuneanu a primit presidenția Consiliului de Administrație al aceluși consum și toate Doamnele din Societatea R. F. C. au făcut propagandă ca lumea românească din Cluj să cumpere numai dela acel consum.

Acum suntem pe punctul să înființăm un atelier pentru industrie națională: covoare, pânză, cusături românești; combinat cu croitorie pentru doamne, lingerie, lucratul plapomelor, lucrarea blănei; unde să învețe cei săraci și să găsească de lucru femeile nevoioase care consumatorul să găsească cu un preț convenabil ori ce ar avea lipsă. D-na Rusu o membră energetică a Soc. R. F. C. a-și luat o sumă de bani dela Creditul Industrial sub titlul împrumut, a cumpărat mașini și-a început lucrul și organizarea atelierului.

Vom face și cursuri de sară, unde fetele care sunt slujbașe să poată urma seara.

În toate împrejurările și la toate ocaziile membrele Societății R. F. C. sunt gata să răspundă cu cea mai mare bună voință la propunerea uneia dintre membre, contribuind totdeauna să-și realizeze propunerile admise. Între membrele Societății noastre există cea mai perfectă stimă, încredere și considerație reciprocă.

Doamnele din societatea noastră poartă costumul național la toate ocaziile mari și la toate balurile.

Soc. Femeilor gr.-cat. anul acesta a afișat obligatoriu costumul național la balul pe care l-au organizat; de asemenea și la Liga Culturală care a premiat costumul național cel mai original.

Prea cinstita și admirata noastră Președinta supremă D-na Baiulescu de câte ori ne-a adunat în congres ne-a impus costumul național.

Soc. R. F. C. din Cluj grație scumpei și valoroasei noastre membră și prietenă Doamna Maria Barișiu a editat „Calendarul Femei înlesnind atât condițiile de plată cât și de credit; la acest calendar au colaborat multe scriitoare române.

Mulțumesc din inimă marei românce Doamnă Elena Pop Longin de Băsești, scumpa noastră Președintă de onoare, care cu gândul și inima sa nobilă ie totdeauna cu noi dându-ne sfaturi și încurajări morale și materiale.

Mulțumim cu toată căldura celei mai nouă membră a Soc. R. F. C. din Cluj D-na general Prezan, care cu cuvinte așa de simțite a cerut să fie înscrisă printre membrele Societății, promițându-ne tot sprijinul și tot interesul pe care l-a și concretizat trimițând în 2 rânduri suma de 3,000 pentru văduva de război Șuteu, a cărui soț a fost omorât de Săcui. Domnia Sa intervenind la toate ocaziile să ni-se satisfacă doleanțele noastre.

Mulțumim de asemenea scumpei și valoroasei D-nă președintă Federației Uniunea F. R. din România-mare, că ne-a adunat în congres și în anul aceasta la Cernăuți. E unicul mijloc prin care ne putem apropia sufletele schimbând ideile

luând cunoștință de activitatea diferitelor societăți feminine din țară.

Mulțumim lui Dumnezeu că ne-a îndeplinit visul să putem veni din Ardeal, Oltenia, Muntenia, Moldova și Basarabia în Bucovina ca să ne întindem acolo mâna liberi și fericiți. La anul viitor congresul femeilor române va avea loc la Maramureș — în ținutul cel mai sărac și cel mai izolat.

• Dr. Elena Bratu.

I. Tlomakowski.

Frumoasa scoarăță a calendarului nostru e de I. Tlomakowski. In cercurile artiștilor decoratori din Paris, I. Tlomakowski are un loc destul de cunoscut, cu toată vârsta sa tânără (căci nu are decât 32 de ani). A avut două expoziții de artă decorativă, dând bucăși foarte apreciate ca: Gloria, Biserica, Femeea veacului nostru, etc. Anul trecut a expus mai multe firme artistice la „Târgul“ din Paris (Foire de Paris).

Talentul artistic și l-a perfecționat în Școala Technică din Lodz (pentru arhitectură), Școala Națională de Belle Arte din Paris (pentru pictură) și Școala de Arte Decorative din Paris (pentru decorație).

Ținem să-i mulțumim aci pentru desemnul ce ne-a dat pentru scoarăța calendarului nostru.

Prima Ardeleană

Soc. An. de Asigurări Generale.

PIAȚA UNIRII 8.

Cea dintâi întreprindere de asigurări în această parte de țară și una dintre cele mai de seamă din România întregită

face asigurări

contra incendiului, grindinei, efracției (furt prin spargere), accidentelor și asupra vieții etc. în cele mai avantajoase condițiuni.

Agenții principale: Alba-Iulia, Arad, București, Brașov, Cernăuți Cluj, Oradea-Mare, Sătmar, Sibiu, Târgu-Mureș, Timișoara.

Menționăm că sus numita societate va face asigurările cele mai avantajoase persoanelor, cari se vor înscrie pentru **Căminul Doamnelor**, care se va înființa în curând de un grup de doamne în Cluj.

Socitatea.

BANCA CENTRALĂ

pentru industrie și comerț s. a. în CLUJ.
Str. Regina Maria Nr. 1—3.

Capital: Lei 50.000.000

Fonduri: Lei 18.000.000

FILIALE:

Alba-Iulia, Bistrița, Hăteș, Sibiu, Turda.

Secția de cereale.

Comerț cu tot soiul de cereale.

Export de trifoi și luțernă.

Stabilimente speciale pt. descucutare.

Secția specială pentru ciment.

Secția de bancă și devize.

Execută tot felul de transacțiuni bancare, plăți pe toate piețele interne și străine.

Depunerile

se fructifică în condițiunile cele mai favorabile.

Legături direct cu America.

„IRIS“

Soc. An. Română Pentru Industria Ceramică Cluj.

Uzina: Str. Chintăului.

Depozit: Calea Reg. Ferdinand 63—68.

Palatul Băncii Agrare.

Adresa telegrafică: „IRIS“

Uzina: Telefon 9-26.

Depozit: Telefon 10-18

Depozit de tot felul de porțelan:

farfurii, salatiere, cești de
ceai cafea, moca, etc.

Articole de electrotehnice:

Isolatori, Rolle, Tile, Pipe,
: Tevi, de introdus, etc. :

Mare asortiment

de sobe de teracotă, de mă-
rimi, culori și soiuri diferite.

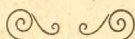

Cărămizi refractare

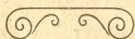
în dimensiuni și calități diferite

Cel mai eficient izvor de cumpărare

Industria Sârmei S. A.

Cluj, Calea Victoriei Nr. 29.

PRODUCEM:

Fier de beton, Fier laminat în colaci, Cue de tot felul Sârmă de fier, albă, arsă, arămită. Sârmă zincată (galvanizată), Sârma ghimpată-zincată, Sârmă de oțel, Arcuri pentru mobile, Agrafe de birou.

Consumul Funcționarilor Publici

Telefon 14—72.

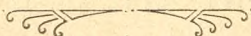
Cluj

Str. Matia Nr. 1.

Articole de băcănie

Cafele, Ceaiuri, Zăhar, Sardine,
Brânzeturi, Orezuri, Salamă, —
Lumânări pt. nunți, Săpunuri,
Vinuri, Licheruri, Romuri,
Ape minerale, Conserve
de legume, Conserve de
pește, Mături, Perii,
:—: etc. :—:

**Vase de tablă pt. bucatărie în toate formele
și mărimile.**

**Aprovizionați-vă din această cooperativă a
:—: funcționarilor publici. :—:**

Farmacia

Dr. Dimitrie A. Olaru

doctor în Științe din Paris, fost intern al Spitalelor Eforiei, fost Șef de laborator al Spitalului Brâncovenesc din București.

Cluj, Str. Regina Maria Nr. 9.

Specialități
românești și străine.
Articole cosmetice. Parfumerie.
Produse chimice de
laborator.

== Se fac ori ce analize. ==

„TESĂTORIA ARDELEANĂ“

Fabrică de textile

GLUJ,

Calea Victoriei Nr. 74, 76.

Telegrame: „Fatex“. Telefon: 7.41.

PRODUSELE:

Pânză românească, Prosoape,

Fete de masă, Șervete, Pânză pt.

lingerie, Pânză pt. cearceafuri

Eponge-uri, Jacquarduri, etc.

MIHAIL IONESCU

Succesorul sucursalei

LUCA P. NICULESCU

Unul din cele mai mari magazine de
pinzărie stofe, mătăsuri, ciorapi,
covoare, linoleum, toate de cali-
tate fină și cu prețuri moderate.

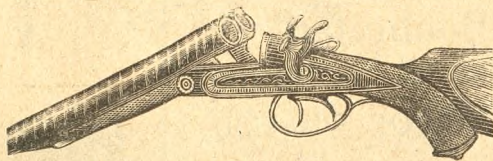
Rugăm Doamnele să viziteze
magazinul pentru a se convinge

Sprijiniți firmele românești că
prin ele ne întărim neamul.

Cel mai mare depozit de articole
de sport, vânătoare și pescărie

Nicolae Roșca

Cluj, Str, Regina Maria Nr. 2.

BONBONĂRIA „SELECT“

Unica bonbonărie românească din
Cluj.

Piața Unirii No. 2.

E bogat asortată
cu tot felul de bon-
boane din țară și
străinătate,
ciocoladă, prăjituri,
decoruri pentru tor-
te și pentru colivă.

Bonbonăria
preferată a tuturor
Românilor din Cluj.

Proprietară :
ANA MOISIN

Blănăria Vieneză

ANDREI FĂRCAȘ

*Asortiment bogat în
confecțiuni de blăni
după cele mai noi
creațiuni ale modei.*

::: Atelier model. :::

CLUJ, PIAȚA UNIRII Nr. 33.

DIVERSUM

ANTIQUITÉS

CLUJ, STRADA ȘAGUNA NR. 13.

Aici se primesc în
comision ori ce
obiecte de valoare.
In depozit se află:
covoare persiene
de toate mărimile,
mobile antice, tab-
louri, vase antice,
bani vechi și alte
diferite obiecte.

Aceasta întreprindere comercială aparține So-
cietății de binefacere „Caritatea” din venitul
căreia se susține Sanatorul din Colibița condus
de un grup de doamne, prezidat de Doamna
©©©©©©©©©© Olivia dr. Deleu. ©©©©©©©©©©

Cumpărați Cafea numai

d
e
l
a

c
a
s
a

de încredere „MAGAZINUL PASCU“
Cluj, Calea Regele Ferdinand 26

VINCEȚIU GZILLÉR

cel mai asortat magazin de mode pt. dame
Cluj, Piața Unirii No. 14.

Prețuri avantajoase la mățasuri, stofe,
pânzeturi, trusouri complete pentru
mirese, aranjamente pentru sanatorii,
:—: internate, hoteluri :—:

Fiind cel mai vechiu și coulant negustor pe piața
Clujului. Rog a mă cerceta și a vă convinge în persoană.

Mare asortiment de plapome și fețe
:—: de masă. :—:

Telefon Nr.: 10—28.

Prețuri fixe!

COAFOR DE DAME
IULIU MUȘȘA

STR. MEMORANDULUI NO. 10.

Cel mai mare și vechi salon de
coafat, ondulație permanentă,
pentru care garantează 6—7 luni.

Specialist în vopsitul
părului, lucrări artis-
tice de toate soiurile.

În acest magazin se mai
află toate specialitățile
aparținătoare părului.

Peruci pt. ocazie, se dau cu chirie.

Recomandăm cu căldură acest sa-
lon, fiind unicul românesc pe piața
Clujului. Tot aici se face și manicur.

Când cercetați acest salon,
Vă rog, a spune, de unde
aveți adresa.

Florăria Rudolf Schulz

CLUJ, Str. Memorandului Nr. 1.

Seră și Grădină de flori Str. Dragos Voda No. 1.

Vinde în orice timp
flori naturale și artificiale

pentru jerbe de mirese, decoruri, pentru mese de nunți și banchete, coroane pentru înmormântări, coșuri și jardinette pentru diferite ocazii. — În tot timpul se găsesc plante și flori de toate categoriile, în ghiveciuri — Execuția cea mai artistică cu prețurile cele mai convenabile și în timpul cel mai scurt.

PERRY

Expoziție permanentă:

CLUJ, Strada Regina Maria Nr. 2.
Telefon 999.

Mare asortiment în automobile de lux, diferite feluri și tipuri, șasiuri-camioane, camionete, autobuse, toate din ultimele modele, tractoare, mașini agricole, piese de schimb și accesorii originale, cauciucuri „Michelin“ și „Goodyear“. Livrare imediată. — Plata chiar și în rate convenabile.

Garaj și Atelier:

CLUJ, Str. Baciui 6. - Telefon 99.

Garaj de automobile, atelier modern de reparație. piese de schimb și accesorii originale; benzină, ulei, mai puțin ca oriunde. — Serviciu ziua și noaptea. — Cauciucuri „Michelin“ și „Goodyear“.

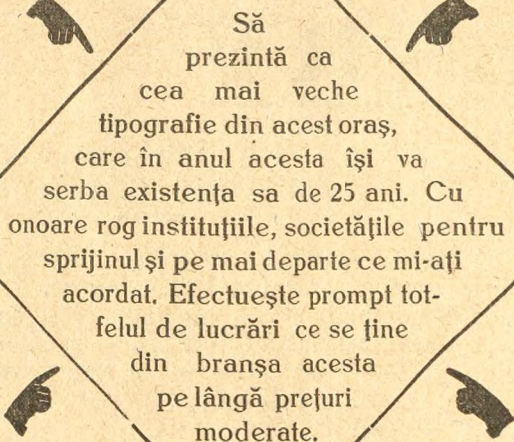
Fondat : 1904.

Fondat : 1904.

TIPOGRAFIA

„CARMEN“

PETRU P. BARIȚIU
CLUJ, STR. BRĂȚIANU 13

Să
prezintă ca
cea mai veche
tipografie din acest oraș,
care în anul acesta își va
serba existența sa de 25 ani. Cu
onoare rog instituțiile, societățile pentru
sprijinul și pe mai departe ce mi-ați
acordat. Efectuește prompt tot-
felul de lucrări ce se țin
din branșa acesta
pe lângă prețuri
moderate.

Fondat : 1904.

Fondat : 1904.

Firma

„MID O“

fost **Bácsényszki**

Cluj, Piața Unirii Nr. 14. Fondat 1881.

Cel mai vechi, solid,
magazin din Cluj

Cel mai bine asortat
cu bijuterii dela cele mai ieftine
până la cele mai prețioase. ::

Verighetede logodnă,
ceasornice de buzunar și de perete,
tacâmuri, serviciuri de ceai și
cafea, pentru trusouri și cadouri,
potire de argint aurite,
sfesnice și candelabre pentru b'serici.

Primește pentru reparație și în comision
ori ce bijuterie în condițiunile cele mai
avantajoase.

! Incercați și vă veți convinge. !

Geamuri de ceasornice
cari nu se sparg.

**GEAMURI DE
CEASORNICE
INCASABILE**

SUCC.

JOANOVICI

atelier pentru artă fotografică

Rog on. public a sprijini industria
— și arta românească. —

In editura Tipografiei „Carmen“ se află
de vânzare următoarele cărți:

Rugăciune către Christ	21 — L
Sf. Anton de Padua, mare	25 — »
Sf. Anton de Padua, mic	10 — »
Chipuri novele de Tărăuțiu	20 — »
Mihaiu Sadoveanu de Tărăuțiu	20 — »
Dor și Jale 172 cântece din popor	25 — »
Tatnele celor 12 Vineri	10 — »
Istoria și Viața Sf. Alexe	10 — »
Rugăciunea către Preasf. Trăime	10 — »
Cărticica Cuvioasă cuprinzind vorbirea Sf. Ioan	10 — »
Viața Sf. Isidor și sfatul de aur pt. țărani	10 — »
Calea către fericire	10 — »
Epistolia Maicii Preceastă legat	15 — »
Dă vorbă cu sătenii	25 — »
Pascălia sau Mica Pravilă dată la iveală de un călugăr bătrân	10 — »

Plus porto 2 Lei.

**Comanda se face la Tipografia „Carmen“, Cluj,
Str. Brătianu No. 13.**

